

ശാമി

തൈമാസിക

Book 10 | July - September 2021 | Edition 3

പത്രാധിപക്കുറിപ്പ്

ജീവിതം സന്തോഷകരമാക്കുക എന്നതാണ് ഓരോരുത്തരും ചെയ്യുന്നതും ചെയ്യേണ്ടതും. എല്ലാവരുടെയും ആഗ്രഹവും അത് തന്നെയാണ്. എന്നാൽ എല്ലാവർക്കും അത് എല്ലായ്പ്പോഴും ലഭിക്കുന്നില്ല എന്നതാണ് വാസ്തവം. ഇതിന് എന്താണ് കാരണം എന്ന് പല ചിന്തകരും ആചാര്യന്മാരും അവരവരുടെ ശാസ്ത്രങ്ങളും ചിന്തകളും അനുസരിച്ച് പറയുന്നു. ഞാൻ, ഈ പ്രകൃതി, ബോധത്തിന്റെ പൂർണ്ണവികസിത രൂപമായ ഈശ്വരൻ ഇവ മൂന്നും ഒന്നാണ് എന്ന അനുഭവം ഉണ്ടാകുന്ന നിമിഷത്തിലാണ് യഥാർത്ഥാനുഭവം സാധ്യമാകുക. ഏതു ചെറിയ സന്തോഷവും അതിന്റെ ഒരംശമാണെന്നതുകൊണ്ട് അതെങ്കിലും നിലനിർത്താൻ അതനുഭവിയ്ക്കാൻ തന്നിരിക്കുന്ന ശരീരം, കർമ്മേന്ദ്രിയമായ വാക്ക്, ഞ്ഞാനേന്ദ്രിയത്തിൽ ചിലരെങ്കിലും ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്ന മനസ്സ് എന്നിവയിലെ അഴുക്ക് (മലം) നീക്കം ചെയ്യണം. ഇത് തന്റെ ശാസ്ത്രകൃതികളിലൂടെ കാണിച്ചു തന്ന മഹാനാണ് പതഞ്ജലിമഹർഷി. നമ്മുടെ ശരീരം (അകവും പുറവും), വാക്ക്, മനസ്സ് എന്നിവ നിത്യവും വൃത്തിയായി സൂക്ഷിക്കണം. ഇവ വൃത്തിയായി സൂക്ഷിയ്ക്കാൻ വർത്തമാനകാലത്തിൽ ജീവിക്കുക തന്നെ വേണം. ശരീരം, മനസ്സ്, വാക്ക് എന്നിവയുടെ വിമലീകരണ ശാസ്ത്രമെഴുതിയ പതഞ്ജലിമഹർഷിയെ പ്രണമിക്കുന്ന ശ്ലോകം നോക്കൂ.

യോഗേന ചിത്തസ്യ പദേന വാചം

മലം ശരീരസ്യ ച വൈദ്യകേന

യോഗാപാകരോത് തം പ്രവരം മൂനീനാം

പതഞ്ജലിം പ്രാഞ്ജലിരാഗതോസ്മി.

യോഗ സൂത്രങ്ങളാൽ പ്രാണായാമത്തിലൂടെ മനസ്സിന്റെയും ശരീരത്തിന്റെയും വ്യാകരണ മഹാഭാഷ്യത്തിലൂടെ വാക്കിന്റെയും അഴുക്ക് കളയാനുള്ള വഴിപറഞ്ഞു തന്നു. അതുകൊണ്ടിവ പഠിച്ച് അനുസരിച്ച് പ്രചരിപ്പിക്കേണ്ടത് മനുഷ്യകുലസ്നേഹികളായ നമ്മുടെ കർത്തവ്യമാണ്.

pdm

പുസ്തകം 10 ലക്കം 3
ജൂലായ് - സെപ്റ്റംബർ 2021

വരിസംഖ്യ സൗജന്യം
ശ്രീപുരം പബ്ലിക്കേഷൻസ്
മാടായിക്കോണം
ഇരിങ്ങാലക്കുട
തൃശ്ശൂർ - 680 712
shripuramtrust@yahoo.co.in.
www.shripuram.org

പത്രാധിപർ
പ്രകാശ് ഡി.
പത്രാധിപസമിതി
എൽ. ഗിരീഷ് കുമാർ
ഡോ. അജിതൻ പി.ഐ.
ടി.ജി. വിഷ്ണു
കണ്ണൻ കെ.എസ്.
അനൂപ് എസ്.ജി.
പ്രസാധകൻ
കെ.പി. ശ്രീധരൻ നമ്പൂതിരി
മുഖചിത്രം
അർച്ചന ഉണ്ണി
പുറംചട്ട രൂപകല്പന
ഉണ്ണി കൊണ്ടമുക്ക്
അക്ഷരവിന്യാസം, രൂപകല്പന
രവി പാറക്കുന്ന്, തൃശ്ശൂർ
മുദ്രണം
മമ ഓഫ് സെറ്റ് പ്രിന്റ്
നട, ഇരിങ്ങാലക്കുട

വിഷയവിവരം

1. അംബികാസ്തുതി
2
2. സംസ്കൃതപഠനം (46)
6
3. കുട്ടികളുടെ
വാല്മീകിരാമായണം (27)
8
4. ഔഷധസസ്യങ്ങൾ (33)
മുതിര
10
6. സ്തുതികുസുമാഞ്ജലി (6)
11
8. ബോധപഞ്ചദശിക
17
7. ഭഗവദ്ഗീതാ -
ഒരു പുനർവായന (24)
19
9. പരമാർത്ഥസാരം (14)
28
5. ലളിതാസഹസ്രനാമം (35)
32

അംബികാസ്തുതി

സമ്പാദക : അപർണ്ണാദേവി എ.

അംബ പ്രസീദ ചതുരങ്ഗബലാവലേപ
ദുരികതാരിനിവഹോ ഭവതി പ്രസാദാത്
ദീനോപ്യനന്യസുലഭാൻ സകലാംശ്ച കാമാൻ
ലബ്ധ്യാ ചിരം വിജയതേ ഹി സുപുത്രദാരഃ

സാരം - അമ്മേ സന്തോഷിച്ചാലും. അവിടുത്തെ അനുഗ്രഹത്താൽ ശത്രു സമൂഹം ഇല്ലാതായി. ദീനൻ എങ്കിലും സുലഭമല്ലാത്ത സകലാഗ്രഹങ്ങളും ലഭിച്ച് ഒരുവൻ കളത്രപുത്രാദികളോടെ വളരെക്കാലം ജീവിക്കും.

അംബ പ്രസീദ സഹസാ മയി പക്ഷപാതാത്
കഷ്ടാം ദശാം മമ നിരീക്ഷ്യ പരാനപോഹ്യാം
നോചേത് ഗതിർജഗതി നാസ്തി നിരസ്തവേഭൈഃ
സംസേവ്യമാനചരണാംബുരുഹേ മുനീന്ദ്രൈഃ

സാരം - അമ്മേ സന്തോഷിച്ചാലും. എന്നിൽ പക്ഷപാതത്തോടെ എന്റെ കഷ്ടസ്ഥിതി കണ്ടിട്ട് അവയെ നീക്കിയാലും. ദുഃഖങ്ങളൊന്നുമില്ലാത്ത മുനീന്ദ്രന്മാരാൽ സേവിക്കപ്പെടുന്ന നിന്തിരുവടിയല്ലാതെ വേറെ ആർക്കും തന്നെ എന്റെ കഷ്ടസ്ഥിതി മാറ്റുവാൻ സാധിക്കില്ല.

അംബ പ്രസീദ ത്വദിതി ത്വമുപേക്ഷസേ കിം
വത്സസ്യ വാഗ്വിലസനശ്രവണാകലാ ചേത്
ഉത്സങ്ഗസങ്ഗിനി ശിശു വചനപ്രതീക്ഷാ
സ്തന്യം നിപീയ മുദിതേ ഹി സുഖായ മാതുഃ

സാരം - അമ്മേ സന്തോഷിച്ചാലും. മകന്റെ വാക്കുകൾ കേൾക്കാൻ ആകലതയുണ്ടെങ്കിൽ എന്നെ ഉപേക്ഷിക്കരുതേ. അമ്മയുടെ മടിത്തട്ടിൽ പാൽ കുടിച്ച് കിടക്കുന്ന ശിശുവായ ഞാൻ അമ്മയുടെ വാക്കുകൾ കേൾക്കുവാൻ പ്രതീക്ഷ വച്ചിരിയ്ക്കുന്നു.

അംബ പ്രസീദ ദയയാ ത്വരിതം ഭവാനി
ജാനാസി ചേദ്വൃതശാല്യമിഹാവിഷഹ്യം
നോ ചേത് കഥം ന ഭവതീ ജഗതാം ശരണ്യാ
ഭൂയാച്ചിരായ ഭവതാപപരിശ്രിതാനാം

സാരം - അമ്മേ സന്തോഷിച്ചാലും. അവിടുന്ന് ദയയാൽ മനോവ്യുമയെ മനസ്സിലാക്കി അവ ഇല്ലാതാക്കി തന്നാലും. അല്ലെങ്കിൽ സംസാരദുഃഖം അനുഭവിക്കുന്നവർക്ക് എങ്ങനെ അവിടുന്ന് ആശ്രിതയായി ഭവിക്കും.

**അംബ പ്രസീദ ജയ ശത്രുഗണാനിമാംസ്ത-
 മദ്യൈവ ദേവി പരിവർധയ കൗതുകം മേ
 കോയം വിളംബ ഇവ സാ ക്വ ഗതാ ദയാ തേ
 ദിനാവനവ്രതമിദം ച ന കിം സമാപ്തം**

സാരം - അമ്മേ സന്തോഷിച്ചാലും. ശത്രുസമൂഹത്തെ വർധിപ്പിക്കുന്നത് കണ്ടിട്ട് എനിക്ക് കൗതുകം ഉണ്ടാകുന്നു. എന്താണ് ഇത്ര താമസം. അങ്ങയുടെ ദയ എവിടെ? ദിനന്മാരെ രക്ഷിക്കുക എന്ന വ്രതം എന്താ സമാപിച്ചുവോ?

**അംബ പ്രസീദ യദി ഭൂത്യവിയേയതായാഃ
 സാക്ഷാദ്ഭവാനി ഭവതീ ഭവതീഹ ലക്ഷ്യം
 കാരുണ്യപാത്രമിമാകലയതുജസ്രം
 ധന്യം വിധാതുമഖിലസ്യ ജനസ്യ മാന്യം**

സാരം - അമ്മേ സന്തോഷിച്ചാലും. ശരിയ്ക്കും അവിടുന്ന് ഞാൻ തന്നെയാണ്. ഭൂത്യന് വിധേയയായി അവിടുത്തെ കാരുണ്യത്തിന് എന്നെ പാത്രമാക്കുക. എല്ലാവരെയും ധന്യരാക്കുക.

**അംബ പ്രസീദ നിയതം ക്രിയതാം ഭവതയാ
 ദേവാരിവർഗവനപാവകതാം ദധതയാ
 അസ്യ പ്രസാദവിവശസ്യ മനഃപ്രസാദഃ
 സർവാത്മനാ യദഗതിര്യദനന്യനാമഃ**

സാരം - അമ്മേ സന്തോഷിച്ചാലും. അസുരസമൂഹമാകുന്ന കാട്ടുതീയ്ക്കിനെ നേരിടുന്ന ഭവതിയുടെ അനുഗ്രഹത്തിന് വിവശനായ എനിക്ക് മനസ്സന്തോഷത്തെ നൽകിയാലും. മറ്റൊരു ശരണവുമില്ല.

**അംബ പ്രസീദ തദനുഗ്രഹസത്യരേണ
 ചിത്തേന വിഗ്രഹവതേവ ദയാഭരേണ
 ആലക്ഷ്യ മാം അമൃതശീതലയാ ദൃഷ്ട്യാ
 ക്ഷീപ്രം വിധേഹി പരിലംബിതഭൂരിഭാഗ്യം**

സാരം - അമ്മേ സന്തോഷിച്ചാലും. അങ്ങയുടെ അനുഗ്രഹം മനസ്സ് നിറയെ പ്രതീക്ഷിച്ച് വിഗ്രഹം പോലെയിരിക്കുന്ന എന്നെ അമൃതശീതളിമയാർന്ന നോട്ടത്താൽ പെട്ടെന്ന് മുകളിയാലും.

**അംബ പ്രസീദ കിമനേന വിളംബിതേന
 കാര്യാ ത്വരാത്ര നിവിലംബ്യമുപേക്ഷസേ ഹി**

യദ്ഭാഗധേയമിഹ മേ സുരലോഭനീയം സർവാത്മനാ ഗിരിസുതേ ത്വദധീനമേവ

സാരം - അമ്മേ സന്തോഷിച്ചാലും. എന്തിന് വൈകുന്നു. വൈകിച്ച് എന്നെ ഉപേക്ഷിക്കരുത്. ദേവന്മാർ പോലും ആഗ്രഹിക്കുന്ന ഭാഗ്യമാണ് ഇവിടെ അല്ലയോ പർവ്വതരാജപുത്രി അങ്ങയ്ക്ക് അധീനമായിരിക്കുന്നത്.

അംബ പ്രസീദ പരമേണ സമാധിനാ മാ-
മേകാന്തഭക്തിമവധാര്യ ച ചണ്ഡികേ ത്വം
സൗഭാഗ്യസമ്പദഭിപൂരമഹാലവാല-
മുദ്യേലവേലപരമം കൃധി ഭൂരിഭാഗ്യം

സാരം - അമ്മേ സന്തോഷിച്ചാലും. അല്ലയോ ചണ്ഡികേ പരമസമാധിയോടെയും ഏകാന്തഭക്തിയോടെയും ഉള്ള എന്നെ ഭാഗ്യശാലിയാക്കൂ.

ഇതി സുവതി മാതതൗ നിഹതചണ്ഡമുണ്ഡാസുരാ
സുരാസുരനരോരഗാദ്യവിലലോകയാത്രി ശിവാ
മഹാമഹിഷമർദ്ദിനീ സമവലംബ്യ ദിവ്യം വപുഃ
പുരഃ സമഭവത് തദാ പുരുഷമാത്രസാമ്രാജ്യദാ

സാരം: ഇപ്രകാരം വായുപുത്രൻ സ്തുതിച്ചപ്പോൾ ചണ്ഡമുണ്ഡാസുരന്മാരെ കൊന്നവളും ദേവാസുരമനുഷ്യർ, ഉരഗം തുടങ്ങിയ സകലജീവജലങ്ങളുടെയും സംരക്ഷകയും ശിവയും മഹിഷാസുരമർദ്ദിനിയും ആയ ദേവി ദിവ്യശരീരം പുണ്ട് മുന്നിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു.

അമാഹ സുപ്രസന്നാ സാ കാളീ കാളാംബുദപ്രദാ
ഹന്തുമന്തമുദമ്പന്തം തർജ്ജയന്തിവ ഗർജ്ജിതൈഃ

സാരം - അനന്തരം മഴയെ പ്രദാനം ചെയ്യുന്നവളും സമുദ്രത്തോട് എന്നപ്പോലെ ഹന്തമാനോട് ഗർജ്ജിക്കുന്നപ്പോലെ പറഞ്ഞു.

ഹന്തുമൻ സ്വാഗതം തേസ്തു സുപ്രസന്നാസ്തി സാംപ്രതം
തവാഭ്യഗാമനം സൗമ്യ ചിരായാകാംക്ഷിതം മയാ

സാരം - അല്ലയോ ഹന്തുമൻ അങ്ങയ്ക്ക് സ്വാഗതം. ഇപ്പോൾ ഞാൻ പ്രസന്നയായിരിക്കുന്നു. ഞാൻ അങ്ങയുടെ ആഗമനം വളരെ നാളായി പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്നതാണ് .

തവ സ്തോത്രേണ തുഷ്ടാസ്തി വിശേഷാദിഷ്ടദായിനാ
സ്തോത്രപ്രിയാ സൂതിമയീ സുവതാമിഷ്ടസിദ്ധിദാ

സാരം - വിശേഷപ്പെട്ട ഇഷ്ടങ്ങളെ നൽകുന്ന നിന്റെ സ്തോത്രത്താൽ ഞാൻ സന്തുഷ്ടയാണ്. സ്തോത്രപ്രിയയും സൂതിപൂർണ്ണയും സൂതിയുന്നവർക്ക്

ഇഷ്ടത്തെ നൽകുന്നവളാണ് ഞാൻ.

**പ്രീത്യാ ത്വയാ കൃതമിദം സ്തോത്രം പഠിത്യോ നരഃ
സർവാർത്ഥസമ്പദസ്സു സിദ്ധ്യന്തി മദനഗ്രഹാത്**

സാരം - യാതൊരു മനുഷ്യൻ നിന്നാൽ രചിക്കപ്പെട്ട ഈ സ്തോത്രം പഠിച്ച് നുവോ ആ മനുഷ്യന് എന്റെ അനുഗ്രഹത്താൽ സകലസമ്പത്തുകളും ലഭിക്കും.

**സ്തോത്രമേതത് പരേദ്യസ്ത തസ്യാഹം നിത്യദർശനം
കരോമി സന്നിധൗ സത്യം തമാഹം തവ സുവ്രത**

സാരം - ആരാണോ ഈ സ്തോത്രം പഠിക്കുന്നത് അവന്റെ മുമ്പിൽ നിത്യവും പ്രത്യക്ഷപ്പെടും. നല്ല നിഷ്ഠയുള്ളവനെ അപ്രകാരം നിന്റെ മുമ്പിലും പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു.

**യഃ പരേദർഥവദിദം തസ്യ ശ്രീരചലാ ഭവേത്
വംശേപി വരദായാ മേ പ്രസാദാദ്യാവദസ്തി ഭൂഃ**

സാരം - യാതൊരു മനുഷ്യൻ അർത്ഥത്തോടെ ഈ സ്തോത്രം പഠിക്കുന്ന വോ ആ മനുഷ്യന് സ്ഥിരമായ ഐശ്വര്യം ലഭിക്കും. കുടുംബത്തിനും ഭ്രസ്വത്തും ഉണ്ടാകും.

**നിത്യമാവർതയേദ്യസ്ത സ്മൃതിമേതാം പുരോ മമ
ബന്ധുഭിഃ സഹ സംഗമ്യ രാജതേ സ ഭവാനിവ**

സാരം - യാതൊരു മനുഷ്യൻ നിത്യവും എന്റെ മുന്നിൽ ഈ സ്മൃതി ആവർത്തിച്ച് ചൊല്ലുന്നുവോ അയാൾ ബന്ധുക്കളോടൊപ്പം നിന്നെ പോലെ ശോഭിക്കും.

**പഠന്നേതന്മഹാസ്തോത്രം ഭക്തിമാൻ മയി മാനവഃ
സബന്ധുഃ സസുഹൃല്ലോകേ സർവത്ര വിജയീ ഭവേത്**

സാരം - ഭക്തിയോടെ പഠിക്കുന്നവൻ ബന്ധുക്കളോടും സുഹൃത്തുക്കളോടും കൂടി എല്ലായിടത്തും വിജയിക്കും.

**യഃ സ്തോത്രമേതത് പ്രജപേത് സകൃദ്വാസകൃദേവ വാ
യം യം ചിന്തയതേ കാമം തം തം പ്രാപ്നോത്യസംശയഃ**

സാരം - യാതൊരു മനുഷ്യൻ ഒരു പ്രാവശ്യമോ അനേകം പ്രാവശ്യമോ ഈ സ്തോത്രം ജപിക്കുന്നുവോ യാതൊരു ആഗ്രഹങ്ങളാണോ ഉള്ളത് അത് നിശ്ചയമായും ലഭിക്കും .

രാഘവസ്യ പ്രസാദേന സർവസിദ്ധിമതസ്തവ

മയാ ന ദേയം കിമപി തമാപിഷ്ടം ദദാമി തേ

സാരം - രാഘവാണഗ്രഹത്താൽ എല്ലാ സിദ്ധികളും കൈവരും. ഒന്നും ഞാൻ നൽകേണ്ടതില്ല. എങ്കിലും നിനക്ക് നൽകാം.

സംസ്കൃതപഠനം (46)

ഡി. പ്രകാശ്

(കഴിഞ്ഞ ലക്കം തുടർച്ച)

രഘുവംശശ്ലോകം

സർവാതിരികതസാരേണ
സർവതേജോഭിഭാവിനാ
സ്ഥിതഃ സർവോന്നതേനോർവീം
ക്രാന്ത്യാ മേരുരിവാത്മനാ

പദങ്ങൾ : സർവാതിരികതസാരേണ സർവതേജോഭിഭാവിനാ സ്ഥിതഃ സർവോന്നതേന ഉർവീം ക്രാന്ത്യാ മേരുഃ ഇവ ആത്മനാ.

വിഭക്ത്യാദികൾ :

സർവാതിരികതസാരേണ	അകാരാന്തഃ പുല്ലിംഗഃ തൃതീയാ ഏകവചനം
സർവതേജോഭിഭാവിനാ	ഈകാരാന്തഃ (ഇന്നന്തഃ) പുല്ലിംഗഃ തൃതീയാ ഏകവചനം
സ്ഥിതഃ	അകാരാന്തഃ പുല്ലിംഗഃ പ്രഥമാ ഏകവചനം
സർവോന്നതേന	അകാരാന്തഃ പുല്ലിംഗഃ തൃതീയാ ഏകവചനം
ഉർവീം	ഈകാരാന്തഃ സ്ത്രീല്ലിംഗഃ ദ്വിതീയാ ഏകവചനം
ക്രാന്ത്യാ	ക്ത്യാന്തം അവ്യയം
മേരുഃ	ഉകാരാന്തഃ പുല്ലിംഗഃ പ്രഥമാ ഏകവചനം

ഇവ	അവ്യയം
ആത്മനാ	നകാരാന്തഃ പുല്ലിംഗഃ തൃതീയാ ഏകവചനം

ശ്ലോകത്തിൽ ക്രിയാപദമില്ലാത്തതിനാൽ ആസീത് എന്നത് സ്വീകരിക്കാം.

സമാസാദികാര്യങ്ങൾ

സർവാതിരികതസാരേണ	(സർവേഭ്യഃ അതിരികതഃ സർവാതിരികതഃ) സർവാതിരികതഃ സാരഃ യസ്യ സം. തേന
സർവതേജോഭിഭാവിനാ	സർവാണി ഭൂതാനി തേജസാ അഭിഭവന്തി ഇതി സർവതേജോഭിഭാവീ. തേന. സർവതേജാംസി അഭിഭവീതും ശീലം അസ്യ അസ്മി ഇതി സർവതേജോഭിഭാവീ. തേന
സർവോന്നതേന	സർവസ്താത് ഉന്നതേന

പദാർത്ഥങ്ങൾ

സർവാതിരികതസാരേണ	എല്ലാവരേക്കാളും അധികമായ ബലത്തോടുകൂടിയവനാൽ
സർവതേജോഭിഭാവിനാ	എല്ലാവരുടെയും തേജസ്സിനെ പരാജയപ്പെടുത്തുന്ന ശീലത്തോടുകൂടിയവനാൽ
സ്ഥിതഃ	സ്ഥിതിചെയ്യുന്നവൻ
സർവോന്നതേന	എല്ലാവരേക്കാളും ഉന്നതനായവനാൽ
ഉർവീം	ഉർവ്വിയെ
ക്രാന്ത്യാ	വ്യാപിച്ചിട്ട്
മേരുഃ	മേരു എന്ന പർവ്വതം
ഇവ	പോലെ

അന്വയഃ/ഗദ്യക്രമഃ

സർവാതിരികതസാരേണ സർവതേജോഭിഭാവിനാ സർവോന്നതേന ആത്മനാ ഉർവീം ക്രാന്ത്യാ സ്ഥിതഃ മേരുഃ ഇവ (ആസീത്).

അന്യായർത്ഥം

എല്ലാവരേക്കാളും അധികമായ ബലത്തോട് കൂടിയതും എല്ലാവരുടെയും തേജസ്സിനെ പരാജയപ്പെടുത്തുന്നതും എല്ലാവരേക്കാളും ഉന്നതവുമായ ശരീരത്താൽ ഭൂമിയെ വ്യാപിച്ചിട്ട് സ്ഥതിചെയ്യുന്ന മേൽ പോലെ ആയിരുന്നു .

സാരം

ദീലീപമഹാരാജാവിനെ മേൽപർവ്വതത്തോട് ഉപമിച്ചുകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ബലം, ഔന്നത്യം, തേജസ്സ് എന്നിവകളെ വിശദമാക്കുന്നു. ഇവിടെ വിവരിക്കുന്ന ബലം, ഔന്നത്യം, തേജസ്സ് എന്നിവ സുമേൽപർവ്വതത്തിലും ദീലീപമഹാരാജാവിലും സമാനമായി ഉണ്ടെന്ന് കാണാം. എല്ലാ പർവ്വതങ്ങളെക്കാളും അധികം ബലം സുമേൽ പർവ്വതത്തിനുണ്ട്. പ്രപഞ്ചത്തിലെ എല്ലാ പർവ്വതങ്ങളുടെ എന്നല്ല എല്ലാ പദാർത്ഥങ്ങളുടെയും തേജസ്സിനെയും പിന്നിലാക്കുന്ന തേജസ്സാണ് സുമേൽ പർവ്വതത്തിനുള്ളത്. അതുപോലെ ഏറ്റവും വലിപ്പം കൂടിയ ആകാരത്താൽ ഭൂമി മുഴുവൻ വ്യാപിച്ചു നിൽക്കുന്നു ഈ പർവ്വതം. ദീലീപ മഹാരാജാവും ഇതുപോലെ അത്യധികം ശക്തിമാനാണ്. എല്ലാ രാജക്കന്മാരെയും സ്വതേജസ്സുകൊണ്ട് പിന്നിലാക്കുന്നു. ശാരീരികക്ഷമതയായും പ്രതാപാനന്ദഗാദി ഗുണങ്ങളായും വളരെ ഔന്നത്യമുള്ളവനാണ്. ഇപ്രകാരം ഏതുപോലെ പർവ്വതങ്ങളിൽ വച്ച് സുമേൽ എല്ലാം കൊണ്ടും സർവ്വശ്രേഷ്ഠൻ അതുപോലെ രാജക്കന്മാരിൽ ചക്രവർത്തിയാണ്.

(തുടരും)

കുട്ടികളുടെ വാല്മീകിരാമായണം

27

ഉണ്ണികൃഷ്ണൻ കിഴുത്താൻ

ഫോൺ : 0480 2832108

(ലോകത്തിലെ എല്ലാ കുട്ടികളുടേയും മാനസികാരോഗ്യത്തിനും മുഖ്യബോധസംരക്ഷണത്തിനുമായി സമർപ്പിക്കുന്നു.)

പ്രിയ ശാംഭവീ കൂട്ടുകാരേ,

മഹാമാരി മനുഷ്യവംശത്തെ നിരന്തരം വേട്ടയാടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഇനിയൊരു മൂന്നാം തരംഗത്തിന്റെ ആവിർഭാവം ഉണ്ടാകുമെന്നറിയുന്നു. കുട്ടികളെയാണ് ഏറെ ബാധിക്കുകയെന്ന മുന്നറിയിപ്പുമുണ്ട്. അതുകൊണ്ട് നിങ്ങളോരോരുത്തരും അതീവ ജാഗ്രതയോടെ ഈ രോഗാണുവിന് കടന്നുവ

രാൻ അവസരം നൽകാതെ ചെറുത്തുനിൽക്കണം, മറ്റുള്ളവരേയും സംരക്ഷിക്കണം.

ഈ കെട്ടുകാലത്ത് വാല്മീകിരാമായണം പോലുള്ള ലോകോത്തര ഇതിഹാസങ്ങൾ മനുഷ്യവംശത്തിന് മാനസികമായി നൽകുന്ന ഉത്തേജനം മഹത്തരമാണ്. ആപത്തുകാലത്ത് പൂർവ്വസൂരികളുടെ അനുഭവസമ്പത്തുകൾ അപൂർവ്വസമ്പത്തായി പ്രയോജനപ്പെടുത്തണമെന്ന പാഠം പറഞ്ഞുതന്ന വാല്മീകി അത്രി മഹർഷിയുടെ പ്രിയപത്നിയും താപസശ്രേഷ്ഠയുമായ അനുസൂയയും സീതാദേവിയുമായുള്ള സമ്മോഹനമായ സംവാദത്തിലേക്കാണ് നമ്മെ പിന്നീട് കൂട്ടിക്കൊണ്ടു പോകുന്നത്. ആശ്രമത്തിലെത്തിയ ശ്രീരാമ-സീതാ-ലക്ഷ്മണന്മാരെ പുതുനിർവ്വിശേഷമായ സ്നേഹവായ്പോടെ അത്രി മഹർഷി സ്വീകരിച്ചു. സീതാദേവിയെ കാണാൻ കഴിഞ്ഞതിലുള്ള ആനന്ദം വാക്കുകൾക്കതിരമാണെന്ന് വൃദ്ധതാപസി നമ്മോടു പറയുന്നു. തുടർച്ചയായി പത്തുവർഷം മഴ ലഭിക്കാതിരുന്ന അവസ്ഥയിൽനിന്ന് ഫലമൂലാദികൾ നടുവളർത്തി, ഗംഗയിൽ പൂർവ്വാധികം ഒഴുക്ക് സൃഷ്ടിച്ച ഉഗ്രതപസ്സും വ്രതാനുഷ്ഠാനങ്ങളുംകൊണ്ട് വിഘ്നങ്ങളെല്ലാം നീക്കി മനുഷ്യവംശത്തെ സംരക്ഷിച്ച ഈ സാധ്യയുടെ മഹത്വം ലോകത്തിനു മുഴുവൻ പ്രകാശമേകുന്നുവെന്ന് വാല്മീകി വ്യക്തമാക്കുന്നു. ത്യാഗത്തിന്റെ പ്രതിഫലം ഇച്ഛിയുരുതെന്നാണ് ഭാരതീയ പൈതൃകം പഠിപ്പിക്കുന്നത്. കർമ്മാനുഷ്ഠാനങ്ങൾക്ക് അനുസൂയ പര്യായമാക്കുന്നത് എപ്രകാരമെന്ന് ലോകം ചിന്തിച്ച് മനസ്സിലാക്കേണ്ടതാണ്. കൊടുംകാറ്റിലെ വാഴയ്ക്കൊപ്പം വിറകൊള്ളുന്ന, വിണ്ണിലെ വിരന്ത് ഉണ്ണുന്ന തപശ്ചര്യ ഉടലെടുത്ത ആ പ്രതിരൂപം സ്വന്തം മകൾക്കെന്നപോലെ സീതയ്ക്ക് നൽകുന്ന ഉപദേശങ്ങൾ ശ്രേഷ്ഠവും മഹത്തരവുമെന്നേ വിശേഷിപ്പിക്കാവൂ. മകളെ നീ സ്വധർമ്മാനുഷ്ഠാനത്തിൽ അഭിരീതിയയാണ്. സ്വജനങ്ങളേയും സുഖസൗകര്യങ്ങളേയും വലിച്ചെറിഞ്ഞ് ഭർത്താഹിതമനുഷ്ഠിക്കുന്നതിൽ ആത്മസംതൃപ്തി കണ്ടെത്തിയതിൽ സ്ത്രീയെന്ന നിലയിൽ അതീവ ചാരിതാർത്ഥ്യമുണ്ടെന്ന് സീതയെ പുണർന്നുകൊണ്ട് താപസശ്രേഷ്ഠ വ്യക്തമാക്കുന്ന സന്ദർഭമേത്തുമ്പോൾ നമ്മൾ പുളകിത ഗാത്രരായിത്തീരുന്നു. എന്നും എവിടെയും ഭർത്താവിനെ പിന്തുടർന്ന് പതിവ്രതകളായ ഭാര്യമാരുടെ പരമ്പര ഭാരതീയ ചിന്താധാരകളെ പവിത്രപൂരിതമാക്കുന്നു. ഭർത്താവിന്റെ സംതൃപ്തിയിലൂടെ സാഹചര്യം കണ്ടെത്തുന്ന ശീലാവതിയും സാവിത്രിയും മറ്റും താപസകലത്തിനുപോലും മാതൃകയായത് സ്വധർമ്മകർമ്മാനുഷ്ഠാനത്തിന്റെ അനന്തരഫലങ്ങൾകൊണ്ടാണ്.

സർവ്വദാ അനുരൂപരായ ശ്രീരാമ-സീതാ ദമ്പതിമാരെ ദർശിച്ച മാത്രയിൽ പതിനായിരമാണ് തപസ്സനുഷ്ഠിച്ച് കരസ്ഥമാക്കിയ വരപ്രസാദത്തിനു മുമ്പായ അനുസൂയയ്ക്കുപോലും സ്വന്തം ജീവിതത്തിലെ അപൂർണ്ണത അനുഭവപ്പെടുവെന്ന് മഹാകവി വൈലോപിള്ളി തന്റെ 'ഉജ്ജ്വലമുഹൂർത്തം' ('വിട'

എന്ന കവിതാസമാഹാരം) എന്ന മനോഹരവും മഹത്തുമായ കവിതയിൽ വാല്മീകിയെ പിൻപറ്റി വ്യക്തമാക്കുന്നു. വിവാഹാവസരത്തിൽ തനിക്ക് ലഭിച്ച വില്പിപ്പിച്ചുള്ള ആടയാഭരണങ്ങൾ സീതയെ അണിയിച്ച് മകളുടെ വേളിപ്പന്തലിലെന്നവണ്ണം ശ്രീരാമ സമീപത്ത് ചേർത്തുനിർത്തി കൃതാർത്ഥമാകുന്ന മാതൃഭാവമാണ് ഏറ്റവും ശ്രേഷ്ഠമെന്ന് അസുയാർഹമായി മഹാകവി വൈലോപ്പിള്ളി വരച്ചുകാണിക്കുന്നു. പതിനായിരമാണ്ട് തപസ്സനുഷ്ഠിച്ച താപസിയ്ക്ക് ഈയൊരോറ്റ നിമിഷത്തിൽ ലഭിച്ച നിർവ്വാണം വൈലോപ്പിള്ളിയുടെ കവിത്വത്തിന്റെ കൊടിയടയാളമാണ്. മാത്രമല്ല വൈലോപ്പിള്ളിയുടെ കണ്ടെത്തൽ വാല്മീകി മഹർഷിയുടെ ആശയ പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ തുടർച്ചയും വൈപുല്യവും തന്നെയാണ്.

കൂടുകാരേ, ഇതുപോലുള്ള സന്ദർഭങ്ങൾ കണ്ടെടുക്കാൻ പ്രതിഭാധനനായ വൈലോപ്പിള്ളിയെപ്പോലുള്ളവർക്ക് സാധിച്ചത് അപാരവും അഗാധവുമായ വായനാനുഭവവും രാമായണം പോലുള്ള ഇതിഹാസ ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ രചനാ സൗഷ്ഠ്യവും വഴിയാണ്. അതുകൊണ്ട് നിങ്ങളെല്ലാം സമയം പൂർണ്ണമായും മൊബൈലുകൾക്കായി നീക്കിവെക്കാതെ മഹത്തായ ആശയങ്ങളുടെ വിളനിലമായ ഉത്തമഗ്രന്ഥങ്ങളുമായി പരിചയപ്പെടണമെന്ന് ഈ സന്ദർഭത്തിൽ ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്നു. തെളിഞ്ഞ ഉയർന്ന ചിന്ത ഏതവസരത്തിലും ഏതൊരാളേയും ഉന്നതശീർഷനാക്കുന്നു.

തുടരും

ഔഷധസസ്യങ്ങൾ - 33

മുതിര

ഉണ്ണികൃഷ്ണൻ കിഴുത്താറി

ഫോൺ : 0480 2832108

മുതിര ഭാരതത്തിൽ സാർവ്വത്രികമായി കൃഷി ചെയ്തുവരുന്നു. ഇത് ശിംബിധാന്യത്തിൽപ്പെട്ടതാണ്. ഉത്ഭവം ഭാരതത്തിൽത്തന്നെയാണ്. തെക്കൻ സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ മാത്രമേ ഇത് പ്രധാനമായും കൃഷി ചെയ്യുന്നുള്ളൂ. മുതിര, വരണ്ട ഭൂപ്രദേശത്ത് ധാരാളമായി വളരും. അതിവർഷം അപകടകരമാണുതാനും. അതുകൊണ്ട് കാലവർഷത്തിനു ശേഷമേ മുതിര കൃഷി പൗരാണിക കാലം മുതൽ തന്നെ ആരംഭിച്ചിട്ടുള്ളൂ.

ലഗ്യമിനോസ വർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ട മുതിരയുടെ ശാസ്ത്രനാമം ഡോലിക്കാസ് യൂണിഫ്ലോറസ് എന്നാണ്. ഹോഴ്സ് ഗ്രൂ ഗ്രാം എന്ന് ഇംഗ്ലീഷിൽ പറയും. ഉഷ്ണഗുണ പ്രധാനമായ ഒരൗഷധമാണ്. മനുഷ്യർക്ക് അതീവ പ്രയോജനപ്രദ

മായ കുതിര, കന്നുകാലികൾ എന്നിവയ്ക്ക് ഇത്രയും പോഷകസമ്പന്നമായ ധാന്യം വേറെയില്ല. ഹോഴ്സ് ഗ്രൂ ഗ്രാം എന്ന പേര് അന്യർത്ഥമാകുന്നു, ഈ ധാന്യത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം.

മുതിര കഫം, വാതം എന്നിവയെ തീർത്തും ഇല്ലാതാക്കും. പീനസം, മൂലക്കുരു, കാസം, ചുമ, വയർവീർപ്പ്, പ്രമേഹം എന്നിവയ്ക്കും അനുയോജ്യമായ ഔഷധമാണ്. പഴയ മുതിര (ഒന്നോ രണ്ടോ വർഷത്തോളം) യാണ് ഔഷധാ വശ്യങ്ങൾക്ക് ഉപയോഗിയ്ക്കേണ്ടത്.

മുതിരക്കഷായത്തിൽ കായം, ചുക്ക് എന്നിവ ചേർത്ത് ഉപയോഗിച്ചാൽ ഹെർണിയ എന്ന അസുഖം വരാതിരിയ്ക്കും. ഉള്ളവർ ഉപയോഗിച്ചാൽ ശമനവും കിട്ടും. വാതവികാരത്തിന് കിഴിപ്പിടിയ്ക്കാൻ ഉപയോഗിയ്ക്കുന്നു. ആയുർവേദത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം പഞ്ചകർമ്മ ചികിത്സയിൽ മുതിരക്കിഴി പ്രധാനപ്പെട്ട താണ്. മുതിര തിളപ്പിച്ച് ഊറ്റിയെടുത്ത വെള്ളം ഉപ്പുചേർത്ത് (രസം പോലെ) ഉപയോഗിയ്ക്കുന്നത് രുചികരവും ജലദോഷരോഗങ്ങൾക്ക് അത്യുത്തമവുമാണ്.

നിത്യേനയെന്നോണം മുതിര ആഹാരക്രമങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയാൽ വാതം വരാതിരിയ്ക്കുകയും വന്നതിനെ മാറ്റിത്തീർക്കുകയും ചെയ്യും. ഭാരതത്തിന്റെ തനിമയുള്ള ആയുർവേദം ആഹാര പദാർത്ഥങ്ങളിൽ ഔഷധമൂല്യം കണ്ടെത്തിയത് അനാദികാലം മുതലാണെന്ന കാര്യം നമ്മൾ ഒരിക്കലും മറന്നുകൂടാ.

തുടരും

ശ്രീ ജഗദ്ധരഭട്ട വിരചിതം സ്തുതികുസുമാഞ്ജലി (6)

മുരളീകൃഷ്ണൻ എം.വി.

ഗവേഷക വിദ്യാർത്ഥി, ശ്രീശങ്കരാചാര്യ സംസ്കൃത സർവ്വകലാശാല, കാലടി.

(കഴിഞ്ഞ ലക്കം തുടർച്ച)

സൂതി - 11

യേനോപദിഷ്ടമനപായമുപായമാപ്യ
സ്വർഗാപവർഗവിഭവൈവിഭവോ ഭവന്തി
ദേവഃ സ വഃ സകലകർമ്മഫലോപലംഭ-
വിസ്രംഭഭ്രമിരഭിവാഞ്ജരിതസിദ്ധയേസു

അർത്ഥം - ആരുടെ നിർദ്ദേശം കൊണ്ടാണോ വിനാശകരമല്ലാത്ത ഉപായത്തെ പ്രാപ്തമാക്കി ഭക്തർ സ്വർഗം, മോക്ഷം തുടങ്ങിയ സിദ്ധികളെ പരിപൂർണ്ണമായി നേടുന്നത്, ആ സ്വയം പ്രകാശമായ പരമേശ്വരൻ സകല ശുഭാശുഭ കർമ്മങ്ങളുടേയും ഫലപ്രാപ്തിക്ക് ആശ്വാസസ്ഥാനമായി നിങ്ങളുടെ മനോവാഞ്ചരിതങ്ങളായ ഫലങ്ങളെ സാധിപ്പിക്കട്ടെ.

സൂതി - 12

മൂലോജ്ഞിതേന കലികാകലിതേന താപ-
ശാന്തിക്ഷമേണ നമതാമവിപല്യവേന
സദ്യഃഫലേന സുമനോഭിതപാസിതേന
സ്ഥാണഃ ശ്രിയേസ്തു ഭവതാം വപുഷാദ്ഭുതേന

അർത്ഥം - അനാദിയായവനും, ചന്ദ്രക്കലയാൽ സുശോഭിതമായവനും, ഭക്തരുടെ താപത്രയങ്ങളെ ശമിപ്പിക്കുന്നതിൽ സമർത്ഥനും, വിപത്തിയുമായി സമ്പർക്കരഹിതമായവനും അതായത് വിശുദ്ധ സ്വരൂപത്തോട് കൂടിയവനും, ഉപാസിക്കുന്ന സുമനസ്സുകൾക്ക് പ്രണമിച്ച മാത്രയിൽതന്നെ ശുഭഫലങ്ങളെ നൽകുന്നവനും, സർവഭവൻമാരാൽ പൂജിക്കപ്പെടുന്നവനും, അതുതര ശരീരത്തെ ധരിച്ചവനുമായ ആ സ്ഥാണ പ്രളയകാലത്തിൽ പോലും സുസ്ഥിരനായി നിങ്ങൾക്ക് മംഗളത്തെ പ്രദാനം ചെയ്യുന്നു.

സൂതി - 13

ദിവ്യാപഗാപ്തവനപാവകസേവനാഭ്യാം
ബിഭ്രതനം ശുചിമപേതകളങ്കശങ്കാം
ദോഷാനുഷങ്ഗരഹിതസ്തീമിരോഷ്ണശാന്നൈ
ഭൂയാത് ദ്വിജാധിപതിരിശ്വരവന്ദിതോ വഃ

അർത്ഥം - ശ്രീശങ്കരന്റെ മസ്തകത്തിലെ ദിവ്യമായ ഗംഗാപ്രവാഹത്തിൽ സ്നാനം ചെയ്തവനും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ മൂന്നാംകണ്ഠിലെ അഗ്നിയാൽ അതി നിർമലമായവനും അതായത് ബാഹ്യവും ആന്തരികവുമായ എല്ലാ കളങ്കങ്ങളേയും ഇല്ലാതാക്കി ദിവ്യമായ ശരീരത്തെ ധരിച്ചിരിക്കുന്നവനും, സദാ ശിവനാൽ വന്ദിക്കപ്പെടുന്നവനുമായ ഭഗവാൻ ശങ്കരന്റെ മസ്തകത്തിൽ വിരാജിക്കുന്ന ചന്ദ്രൻ നിങ്ങളുടെ താപത്രയങ്ങളെ ശമിപ്പിക്കുന്നു.

സൂതി - 14

ദാനാംബുനിർഭരകരസ്തനയഃ സ യസ്യ

**ശ്രീമാൻ സ യസ്യ ധനദഃ സവീഭ്യേ വിഭ്യേയഃ
യഃ സംശ്രിതഃ ശിരസി മുക്തകരേണ രാജ്ഞാ
പുഷ്പാതു വഃ കനകവർഷഃ സ ദേവഃ**

അർത്ഥം - ആരുടെ പുത്രനാണോ (ഗണപതി) ശരണാഗതർക്ക് ദാനം നൽകുന്നതിനായിക്കൊണ്ട് കയ്യിൽ നിറയെ ജലത്തെ വഹിക്കുന്നത്, അതുപോലെ സമ്പത്തിന്റെ അധിപതിയായ കബേരഭഗവാൻ ആരുടെ സമീപത്താണോ ആജ്ഞക്കായിക്കൊണ്ട് നിലകൊള്ളുന്നത്, അപ്രകാരം സകല ദിക്കിലേക്കും സ്വന്തം കിരണങ്ങളെ എത്തിക്കുന്ന ചന്ദ്രദേവൻ ആരുടെ മസ്തകത്തേയാണോ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നത്, ആ പരമശിവൻ കനകവർഷത്താൽ നിങ്ങളുടെ ധനധാന്യാദികളെ പുഷ്പിപ്പിച്ചെടുത്തട്ടെ.

സൂതി - 15

**നിർമത്സരൗ നിവസതഃ സമമർകചന്ദ്രൗ
നിരാനലാവൃതഹാലഹലൗ ച യത്ര
രാജ്ഞാ നവേന തദധിഷ്ഠിതമുജ്ജ്വലേന
ശാർവം വപുർഭവതു വാഞ്ചരിതസിദ്ധയേ വഃ**

അർത്ഥം - എവിടെയാണോ സൂര്യൻ, ചന്ദ്രൻ എന്നിവരും ജലം, അഗ്നി അതുപോലെ അമൃതം, വിഷം ഇവർ പരസ്പരമുള്ള ദ്വേഷഭാവം വെടിഞ്ഞ് പാരസ്പര്യത്തോടു കൂടി സമമായി വസിക്കുന്നത്, അങ്ങനെയുള്ള ഉജ്ജ്വലമായ നവീനരാജാവായ ചന്ദ്രദേവനാൽ അധിഷ്ഠിതമായ ഭഗവാൻ സദാശിവന്റെ സുമനോഹരമായ ശരീരം നിങ്ങളുടെ മനോവാഞ്ചരിതങ്ങളെ സാധിപ്പിക്കട്ടെ.

സൂതി - 16

**വക്താ ച യഃ സുഖയിതാ ച വിഭുഃശ്രുതീനാം
വക്ഷഃ കരം ച വഹതേ കമലാങ്കിതം യഃ
യോ മുരധ്നി വർഷ്ണി ച ഹൈമവതീംബിഭർതി
ത്രൈധം ഭവൻ ഭവതു വഃ സ ശിവഃ ശിവായ**

അർത്ഥം - ഏതൊരു വിഭുവാണോ ബ്രഹ്മാവിന്റെ രൂപത്തിൽ ശ്രുതികളുടെ (നാല് വേദങ്ങൾ) വക്താവായി അവകളുടെ ശ്രവണത്താൽ ഭക്തർക്ക് സുഖത്തെ പ്രദാനം ചെയ്യുന്നത്, അതുപോലെ ആരാണോ വിഷ്ണുരൂപത്തിൽ വക്ഷഃസ്ഥലത്ത് (നെഞ്ച്) ലക്ഷ്മിയുടെ ചിഹ്നം ഉള്ളവനും, അപ്രകാരം കമലത്താൽ സുശോഭിതമായ കയ്യിനെ ധരിച്ചിരിക്കുന്നത്, അപ്രകാരം തദ്രൂപ

ത്തിൽ മസ്കുകളിൽ ഗംഗയേയും ഇടത് പാർവതിയേയും ധരിച്ചിരിക്കുന്നത്, ഇങ്ങനെ ജഗത്തിന്റെ സൃഷ്ടി, സ്ഥിതി, സംഹാരം എന്നിവയ്ക്കായിക്കൊണ്ട് ബ്രഹ്മാവ്, വിഷ്ണു, ശിവൻ എന്നീ മൂന്നു രൂപത്തിൽ നിലകൊള്ളുന്ന ആ സദാശിവൻ നിങ്ങൾക്ക് മംഗളത്തെ പ്രദാനം ചെയ്യട്ടെ.

സൂതി - 17

**താപത്രയാപഹൃതയേ ത്രിശിവം ത്രിവർഗ-
സിദ്ധൈ ത്രിധാമലയനം നയനത്രയം ച
ത്രിസ്രോതസോപി സലിലം ത്രിമലാപനതൈ
ഭൂയാത് ത്രിലോകമഹിതം ത്രിപുരദ്വിഷോ വഃ**

അർത്ഥം - ത്രിപുരദ്വിഷനായ ഭഗവാൻ ശങ്കരന്റെ മൂന്നു ലോകങ്ങളിലും വന്ദിക്കപ്പെടുന്ന ത്രിമൂലം നിങ്ങളുടെ താപത്രയങ്ങളെ (ആധ്യാത്മികം, ആധിദൈവികം, ആധിഭൗതികം) ശമിപ്പിക്കട്ടെ. അതുപോലെ ശ്രീശങ്കരന്റെ സൂര്യൻ, ചന്ദ്രൻ, അഗ്നി ഇവരുടെ വാസസ്ഥാനമായ തൃക്കണ്ണുകൾ നിങ്ങളുടെ ത്രിവർഗങ്ങളെ (ധർമ്മം, അർത്ഥം, കാമം) സിദ്ധിപ്പിക്കട്ടെ. അപ്രകാരം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിരസ്സിൽ വിരാജിക്കുന്ന ത്രിപഥഗാമിനിയായ ഗംഗയുടെ മൂന്നു ലോകങ്ങളിലും പുജിക്കപ്പെടുന്ന ജലം നിങ്ങളുടെ മലത്രയങ്ങളെ (ആണവം, മായിയം, കാർമം) ദൂരികരിക്കട്ടെ.

സൂതി - 18

**യദുർശനാമൃതസുഖാനഭവേന ധന്യാ
നേത്രോത്പലാനി ചിരമർധനിമീലിതാനി
ദൃങ്മാർഗഗോചരരവീന്ദുകരപ്രസങ്ഗ-
ഭങ്ഗ്യേവ ബിഭ്രതി ശിവഃ ശിവഭഃ സ വോസു**

അർത്ഥം - ഭാഗ്യശാലികൾ ധ്യാനാവസരത്തിൽ ആരുടെ ദർശനരൂപത്തിലുള്ള അമൃത് പാനം ചെയ്ത സുഖാനഭവത്താലാണോ, ഭഗവാൻ ശങ്കരന്റെ നേത്രങ്ങളിൽ വിരാജിക്കുന്ന സൂര്യചന്ദ്രന്മാരുടെ കിരണങ്ങളുടെ ഒന്നിച്ചുള്ള സമ്പർക്കത്താൽ ചിരകാലം അർധനിമീലിത നേത്രങ്ങളെ (നേത്ര കമലങ്ങൾ) ധരിച്ചിരിക്കുന്നത്, ആ സദാശിവൻ നിങ്ങൾക്ക് മംഗളത്തെ പ്രദാനം ചെയ്യട്ടെ. (അതായത് സൂര്യകിരണങ്ങളുടെ സമ്പർക്കത്താൽ താമരകൾക്ക് വികാസവും, അതുപോലെ ചന്ദ്രകിരണങ്ങളുടെ സമ്പർക്കത്താൽ സങ്കോചവും ഉണ്ടാകുന്നു. ആ രണ്ട് കിരണങ്ങളുടെയും സമ്പർക്കത്താൽ നേത്ര കമലങ്ങൾ പകുതി മാത്രം തുറന്നപ്പോലെ ആയത്)

സൂതി - 19

കാലം ദൃശൈവ ശമയൻ സഫലപ്രയാസം
യഃ ശ്വേതമുത്തമചമത്കൃതികൃച്ചകാര
ശ്വേതം യശഃ പ്രശമയന്നസതാം സതാം ച
കാലം കൃതാർഥയതി യഃ സ ശിവോവതാദ്യഃ

അർത്ഥം - ഉത്തമ ചമത്കാരിയായ ശ്രീശിവൻ സ്വന്തം ദൃഷ്ടികൊണ്ട് യമരാജനെ നശിപ്പിച്ച് രാജാവായ ശ്വേതന്റെ പ്രയാസത്തിന് അഭയത്തെ പ്രദാനംചെയ്ത് സഫലമാക്കിയത്, അതുപോലെ ആരാണോ ദുഷ്ട ജനങ്ങളുടെ ധവളകീർത്തിയെ (സത്പേരിനെ) നശിപ്പിച്ച് ഭക്തിരസാമൃതത്തിൽ മുഴുകിയ സജ്ജനങ്ങളുടെ സമയത്തെ കൃതാർഥമാക്കുന്നത്, ആ കരുണാസാഗരനായ ശിവൻ നിങ്ങളെ രക്ഷിക്കട്ടെ.

സൂതി - 20

ബഭ്രൂർബിഭേത്യലികപാവകസൗഹൃദം യോ
യത്രാഹിരേതി ശിഖിനാ സഹ സാമരസ്യം
ജടഃ സ വഃ സമമരാതിഭിരപ്യമർഷ-
മുക്താം സ്ഥിതിം പ്രഥയതു പ്രഥമാധിപസ്യ

അർത്ഥം - ആരുടെ ഇടതുർന്ന ജടയാണോ നെറ്റിയിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന അഗ്നിയുമായി അതിശയമായ സൗഹൃദത്തിൽ നിലകൊള്ളുന്നത്, അതുപോലെ അവിടെ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന സർപ്പം ശിഖിയുമായി (മയിൽ) സാമരസ്യപ്പെട്ടു നിൽക്കുന്നത്, ആ നന്ദി തുടങ്ങിയ പ്രഥമഗണത്തിന്റെ അധിപതിയായ ശ്രീശങ്കരന്റെ ജടയും സർപ്പവും അവരുടെ ശത്രുക്കളുടെ ഒപ്പം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. അങ്ങനെയുള്ള ആ ഭഗവാൻ ശങ്കരൻ നിങ്ങളുടെ ഹൃദയത്തിലെ ശത്രുതാഭാവത്തെ ഇല്ലാതാക്കട്ടെ.

സൂതി - 21

അവ്യാത്സ വഃ ശിരസി യസ്യ വിലോചനാഗ്നി-
ജ്വാലാവലീഡസുരസിന്ധുജലോപഗുഡഃ
അദ്യാപി വാഡവശിഖാപരിണദ്ധമുഗ്ധ-
ദുഗ്ധാബ്ധിമധ്യഗ ഇവ ശ്രീയമേതി ചന്ദ്രഃ

അർത്ഥം - ആരുടെ ശിരസ്സിലാണോ നേത്രാഗ്നിയുടെ ജ്വാലയാൽ സ്പർശിതമായതും, ദേവഗംഗയുടെ ജലത്താൽ ചുറ്റപ്പെട്ടമായ ചന്ദ്രൻ ഇപ്പോൾ

ബന്ധവാഗ്നിയുടെ ജ്വാലയാൽ വ്യാപ്തമായി സുമനോഹരമായി ക്ഷീരസാഗരമധ്യത്തിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന പോലെ ശോഭിക്കുന്നത്, ആ ശരണാഗത വത്സലനായ സദാശിവൻ നിങ്ങളെ രക്ഷിക്കട്ടെ.

സൂതി - 22

അവ്യാത്സ വഃ സുകൃതിനാമലികേഷു ധൂളീ-
പട്ടികൃതേഷു പദരേണഭരേണ യസ്യ
ധാതാക്ഷരാണി ലിഖതി ക്ഷിതിപാലമൗലി-
മാലാർച്ചിതാങ്ഘ്രികമലോ ഭവിതാ ഭൂവിതി

അർത്ഥം - ആരുടെ പാദകമലത്തിൽ നിന്നും വീണ പൊടിപടലം പുരട്ടുന്ന ഭാഗ്യവാന്മാരായ ഭക്തരുടെ നെറ്റിയിൽ ഭഗവാൻ ബ്രഹ്മാവ് “ചക്രവർത്തിയാകും” എന്ന് എഴുതിവെച്ചിരിക്കുന്നത്, ആ അതിശയ ദയാലുവായ ശിവൻ നിങ്ങളെ രക്ഷിക്കട്ടെ.

സൂതി - 23

ശൈവീ ശിവം ദിശതു ശീതമരിചിലേഖാ
ജ്ഛാഹിരതാകിരണചൂരണാരുണാ വഃ
ദേവീ നവീനനഖലക്ഷ്മിയാ പിധത്തേ
യത്സംക്രമം ക്ഷതഭേദേ പടപല്ലവേന

അർത്ഥം - ശ്രീപാർവതി സ്വന്തം നെഞ്ചിൽ കാണപ്പെട്ട ആരുടെ പ്രതിബിംബമാണോ നവീനമായ നഖചിഹ്നം എന്നപോലെ തോന്നിപ്പിച്ച് സ്വന്തം ഉത്തരീയവസ്ത്രം കൊണ്ട് മറച്ചത്, ആ ശ്രീശങ്കരന്റെ ജടയിൽ സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന സർപ്പങ്ങളുടെ രതാകിരണങ്ങളുടെ കാന്തിയാൽ ചെറിയ ചുവപ്പുപോലെ തോന്നിപ്പിക്കുന്ന ആ ചന്ദ്രക്കല നിങ്ങൾക്ക് മംഗളത്തെ പ്രദാനം ചെയ്യട്ടെ.

സൂതി - 24

ദേവ്യാസ്തദസ്തു ക്ഷച്ഛപുകമിന്ദുമൗലി-
ദേഹാർധബദ്ധവസതേരമൃതാപ്തയേ വഃ
അഭ്യേതി യന്മദനപൂജ്യസുവർണപീഠ-
പുഷ്പപ്രതിഷ്ഠിതഹരിന്മണിലിങ്ഗഭങ്ഗിം

അർത്ഥം - എന്താണോ കാമദേവനാൽ പുജിക്കപ്പെട്ട സുമേന്ദു പർവ്വതത്തിന്റെ പിൻഭാഗത്ത് മരതകമണി പോലെ ശോഭിക്കുന്നത്, ആ ശ്രീഭഗവാൻ ശങ്കരന്റെ വാമഭാഗത്ത് വിരാജിക്കുന്ന ദേവീ പാർവതിയുടെ സ്തനത്തിന്റെ

അഗ്രഭാഗംനിങ്ങൾക്ക് മോക്ഷലക്ഷ്യം പ്രദാനംചെയ്യട്ടെ.

സൂതി - 25

യാഃ ക്ഷീരസിന്ധുലഹരിവൃതമന്ദരാദ്രി-
മുദ്രാമനങ്ഗദമനസ്യ നയന്തി ജൂടം
ദ്വിർഭാവിതാവിരളസിദ്ധിസരിത്തരങ്ഗാ-
സ്താ ലങ്ഘ്യന്ത്യാലമഘർമ്മതചോ തചോ വഃ

അർത്ഥം - ആരാണ് ഭഗവാൻ സദാശിവന്റെ ജടയിൽ ക്ഷീരസാഗരത്തിന്റെ ലഹരിയാൽ ചുറ്റപ്പെട്ട മന്ദരാപർവ്വതത്തിനു സമാനമായി ശോഭിക്കുന്നത്, അതുപോലെ ശ്രീമന്മാകിനിയുടെ ഒഴുക്കിനു കൂടുതൽ തരംഗങ്ങളെ ഉണ്ടാക്കുന്നതുമായ ആ ഭഗവാൻ ശങ്കരന്റെ ശിരസ്സിൽ വിരാജിക്കുന്ന ചന്ദ്രന്റെ ദീപ്തികൾ നിങ്ങളുടെ പാപങ്ങളെ ദൂരികരിക്കട്ടെ.

തുടരും

ബോധപഞ്ചദശിക

ഡോ. അജിതൻ പി.ഐ.

(കഴിഞ്ഞ ലക്കം തുടർച്ച)

ശ്ലോകം മൂന്ന്

ശക്തിശ്ച ശക്തിമദ്രൂപാത് വ്യതിരേകം ന വാഞ്ചരതി
താദാത്മ്യമനയോർനിത്യം വഹ്നിദാഹികയോരിവ

അന്വയം - ശക്തിശ്ച ശക്തിമദ്രൂപാത് വ്യതിരേകം ന വാഞ്ചരതി. അനയോഃ താദാത്മ്യം വഹ്നിദാഹികയോരിവ നിത്യം (ഭവതി).

അർത്ഥം - ശക്തിയാകട്ടെ ശക്തിമാനിൽ നിന്നുമുള്ള വേർപെടെൽ ഒരിക്കലും ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ല. ഇവരുടെ ഐക്യമെന്നത് തീയ്യും ചൂടും പോലെ നിത്യമായസംബന്ധമാണ്.

ഭാവാർത്ഥം - ശക്തിമാൻ എന്നുപറഞ്ഞാൽ വിശിഷ്ടങ്ങളായ ശക്തികളോട് കൂടിയവൻ എന്നർത്ഥം. ശിവനാണ് വിശിഷ്ടങ്ങളായ ശക്തികളുള്ളവൻ. ചിത്, ആനന്ദം, ഇച്ഛ, ജ്ഞാനം, ക്രിയാ ഇവകളാണ് ശിവന്റെ ശക്തികൾ. ഇവിടെ ശക്തി എന്നതുകൊണ്ട് പ്രധാനമായും ആനന്ദശക്തി

അല്ലെങ്കിൽ സ്വാതന്ത്ര്യശക്തിയെയാണ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. ഈ ശക്തി ശിവനു മായി എപ്പോഴും ചേർന്ന് നിൽക്കുന്നു. ശിവനിൽ നിന്ന് ശക്തി വേർപെട്ട ഒരവസ്ഥ അല്ലെങ്കിൽ ശക്തിയിൽനിന്നും ശിവൻ വേർപെട്ടൊരവസ്ഥ എന്നൊന്നില്ല തന്നെ. സോമാനന്ദന്റെ ശിവദൃഷ്ടിയനുസരിച്ച് ശക്തികളും ശിവനും തമ്മിൽ ഒരിക്കലും വിയോഗം സംഭവിക്കുന്നില്ല.

ഏവം ന ജാതുചിത്തസ്യ വിയോഗസ്തീതയാത്മനാ (1.6)

ശക്തിശക്തിമതോർഭേദഃ ശൈവേ ജാതു ന വർണ്ണതേ (3.3)

അഭിനവഗുഹപാദർ ശിവശക്തൈക്യകൃത്രപത്തെ എളുപ്പം മനസ്സിലാക്കാവുന്ന രീതിയിൽ ഒരു ദൃഷ്ടാന്തത്തിലൂടെ വരച്ചുകാണിച്ചുതരുന്നു. അതായത് തീയും ചൂടും പോലെയാണ് ശിവനും ശക്തിയും. തീയും ചൂടും തമ്മിലുള്ളത് നിത്യ സംബന്ധമാണ്. ഒന്നില്ലാതെ മറ്റൊന്നില്ല. ദാഹികാ എന്നു പറഞ്ഞാൽ ദാഹകശക്തി. പ്രകാശവും ദാഹകശക്തിയും ചേർന്ന ഒന്നിനെയാണ് നമ്മൾ തീയെന്നു വിളിക്കുന്നത്.

അവധൂതമുനി ഈ ശ്ലോകത്തെ കാണുന്നത് വേറൊരുതരത്തിലാണ്. പ്രകാശത്തിന്റെ സ്വാത്മവിശ്രാന്തിയാണ് (തന്നിൽ തന്നെയുള്ള വിശ്രമം) വിമർശം. ആ വിമർശമാണ് പ്രകാശത്തിന്റെ അഹംഭാവം. ഈ അഹം എന്നുള്ളതിൽ അകാരാദിഹകാരാന്തമായ മുഴുവൻ ശബ്ദശാക്തികളും അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ഈ അഹത്തെയാണ് ഈ ശാസ്ത്രത്തിൽ മന്ത്രവീര്യം എന്നുവിളിക്കുന്നത്. ശബ്ദങ്ങൾ (വാചകങ്ങൾ) മുഴുവനും ശക്തിയും അർത്ഥങ്ങൾ (വാച്യം) ശിവനുമാണ്. ഇവർ തമ്മിലുള്ളത് നിത്യമായ വാച്യവാചകസംബന്ധമാണ്. ശബ്ദശാരിയാണ് വിമർശം അഥവാ ശക്തി. ശബ്ദശാരിയോട് കൂടിയ ശിവനാണ് ഭൈരവൻ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ ശബ്ദശാരിയാണ് പരാഭേവി. ത്രിക സമ്പ്രദായത്തിലെ പ്രധാനദേവതകളാണ് പരാ, പരാപരാ, അപരാ എന്നീ ദേവതകൾ. ഇവയിൽ പരയാണ് ശബ്ദശാരി അഥവാ വിമർശം. ഭൈരവനാണ് ശിവൻ. ഈ ശ്ലോകത്തിൽ പ്രധാനമായും പറയുന്നത് ഭൈരവനും പരാഭേവിയും തമ്മിലുള്ള സംബന്ധം നിത്യമാണെന്നാണ്.

ശ്ലോകം നാല്

സ ഏവ ഭൈരവോ ദേവോ ജഗദ്ഭരണലക്ഷണഃ

സ്വാത്മാദർശേ സമഗ്രം ഹി യച്ഛക്ത്യാ പ്രതിബിംബിതം

അന്വയഃ - സ ദേവഃ ഏവ ജഗദ്ഭരണലക്ഷണഃ ഭൈരവഃ. ഹി യച്ഛക്ത്യാ സമഗ്രം സ്വാത്മാദർശേ പ്രതിബിംബിതം (ഭവതി).

അർത്ഥം - ആ ദേവൻ തന്നെ ആണ് പ്രപഞ്ചത്തെ പരിപാലിക്കുന്ന സ്വ

ഭാവത്തോട് കൂടിയ ദൈരവൻ. ആ ദൈരവന്റെ ശക്തിയാലാണ് (പരാഭട്ടാരിക) താനാകുന്ന കണ്ണാടിയിൽ ഇക്കാണുന്ന മുഴുവനും പ്രതിബിംബിക്കുന്നത്.

ഭാവാർത്ഥം - തന്ത്രാലോകമനുസരിച്ച് ഈ പ്രപഞ്ചത്തിലെ എല്ലാറ്റിലും വ്യാപിച്ചിരിക്കുന്ന ആളാണ് ദൈരവൻ.

**തദ്ദക്തം പരമേശേന ദൈരവോ വ്യാപകോവിലേ
ഇതി ദൈരവശബ്ദസ്യ സംതതോച്ചാരണാച്ഛിവഃ (5. 135)**

(ശിവനാൽ ഇങ്ങനെ പറയപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട് അതായത് ദൈരവൻ എല്ലാറ്റിലും വ്യാപിച്ചവൻ ആണെന്ന്. ഇപ്രകാരം ദൈരവൻ എന്ന ശബ്ദം എപ്പോഴും ഉച്ചരിക്കുന്നതു വഴി ഒരാൾ ശിവൻ ആയിത്തീരുന്നു.)

ഇതേ കാര്യം തന്നെ വിജ്ഞാനദൈരവത്തിലും പറയുന്നുണ്ട്.

**ഭൂയാത്സർവ്വം രചയതി സർവ്വഭോ വ്യാപകോവിലേ
ഇതി ദൈരവശബ്ദസ്യ സന്തതോച്ചാരണാച്ഛിവഃ (130)**

ദൈരവൻ എന്ന വാക്കിന് എല്ലാറ്റിനേയും ധരിക്കുന്നവൻ, പോഷിപ്പിക്കുന്നവൻ, സൃഷ്ടിക്കുന്നവൻ, സൃഷ്ടി, സ്ഥിതി, സംഹാരങ്ങൾ നടത്തുന്നവൻ എന്നൊക്കെ അർത്ഥങ്ങൾ തന്ത്രാലോകവ്യാഖ്യാനത്തിൽ കൊടുത്തുകാണുന്നുണ്ട്. ഇവ കൂടാതെ വിശ്വത്തെ ഭരിക്കുന്നതുകൊണ്ടും, തന്നാൽ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ട വിശ്വത്തിൽ രമിക്കുന്നതുകൊണ്ടും, വിശ്വത്തെ വമിക്കുന്നതുകൊണ്ടും (ഭരണാത്, രമണാത്, വമനാത്) ആണ് ദൈരവൻ എന്നു വിളിക്കുന്നതെന്നും പലയിടത്തും പറഞ്ഞുകാണുന്നുണ്ട്.

ഈ ശ്ലോകത്തിൽ പ്രപഞ്ചം ശിവന്റെ പ്രതിബിംബമാണെന്ന് പ്രസ്താവിക്കുന്നു. അതായത് സ്വാത്മാദർശം എന്നാൽ താനാകുന്ന കണ്ണാടി. താനാകുന്ന നിർമ്മലമായ കണ്ണാടിയിൽ പരാശക്തിയാൽ പ്രതിബിംബിക്കപ്പെടുന്നതാണ് ഈ വിശ്വം. സാധാരണയായി പ്രതിബിംബമുണ്ടാകണമെങ്കിൽ ഒരു ബിംബം വേണം എന്നാൽ ഇവിടെ പ്രപഞ്ചം പ്രതിഫലിക്കുന്നത് ബിംബമില്ലാതെയാണ്. അതായത് ശിവൻ താനാകുന്ന ഭിത്തിയിൽ ബാഹ്യമായ ഒന്നിന്റേയും സഹായമില്ലാതെ സൃഷ്ടിക്കുന്നതാണ് ഈ പ്രപഞ്ചം.

ഉത്പലേവൻ ഈയോരാശയത്തെ പറയുന്നതിങ്ങനെയാണ്.

**നിരുപാദാനസംഭാമഭിത്താവേവ തന്വതേ
ജഗച്ചിത്രം നമസ്തസ്മൈ കലാശ്ശാലായ ശുലിനേ (22/9)**

അഭിനവഗുഹ്വപാദരുടെ ശിഷ്യനായ ക്ഷേമരാജൻ തന്റെ പ്രത്യഭിജ്ഞാഹൃദയത്തിൽ ബിംബപ്രതിബിംബവാദത്തെ അവതരിപ്പിക്കുന്നത് ഇങ്ങനെയാണ്.

സ്വേച്ഛയാ സ്വഭിത്തൌ വിശ്വമുന്മീലയതി (2)

അതായത് ബ്രഹ്മാദികളെപ്പോലെ മറ്റൊരാളുടെ ഇച്ഛക്ക് വശംവദനാകാതെ മാത്രവുമല്ല ഉപകരണങ്ങളൊന്നുമില്ലാതെ തന്നെ താനാകുന്ന ഭിത്തിയിൽ മുൻപേ നിർണ്ണയിക്കപ്പെട്ട പ്രപഞ്ചത്തെ വാസ്തവത്തിൽ തന്നിൽ നിന്ന് ഒട്ടും ഭിന്നമല്ലെങ്കിലും ഭിന്നമെന്നപോലെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നു. ഈ കാണുന്ന വൈവിധ്യങ്ങൾ നിറഞ്ഞ പ്രപഞ്ചം ശിവനിൽ തന്നെ നിലകൊള്ളുന്നതാണ്.

ശ്ലോകം അഞ്ച്

**തസ്യൈവൈഷാ പരാ ദേവീ സ്വരൂപാമർശനോത്സുകാ
പൂർണ്ണത്വം സർവ്വഭാവേഷു യസ്യ നാല്പം നചാധികം**

അന്യം - തസ്യൈവ ഏഷാ പരാ ദേവീ സ്വരൂപാമർശനോത്സുകാ (ഭവതി).

(അത ഏവ) യസ്യഃ സർവ്വഭാവേഷു പൂർണ്ണത്വം (തച്ച) ന അല്പം ന അധികം ച (ഭവതി).

അർത്ഥം - അവന്റെ ഈ പരാ ദേവീ സ്വരൂപപരാമർശനത്തിൽ ഉത്സുകയാണ്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ഇവൾ എല്ലാ ഭാവങ്ങളിലും പൂർണ്ണമായി നിലകൊള്ളുന്നു. അത് ഒന്നിലും കൂടുതലുമില്ല കുറവുമില്ല.

ഭാവാർത്ഥം - ശിവന്റെ സ്വരൂപപരാമർശനമാണ് ശക്തി. ആ സ്വരൂപപരാമർശനത്തെത്തന്നെയാണ് പരാദേവീ എന്നുവിളിക്കുന്നത്. ശിവൻ സ്വരൂപപരാമർശം ചെയ്യുമ്പോഴാണ് പ്രപഞ്ചസൃഷ്ടിനടക്കുന്നത്. അങ്ങനെ ശിവൻ ഈ പ്രപഞ്ചത്തിലെ ഓരോന്നായിത്തീരുമ്പോഴും എല്ലാറ്റിലും ശിവാവസ്ഥ ഒരുപോലെയാണ്. ചിലതിൽ ശിവഭാവം കൂടുതൽ ചിലതിൽ കുറവ് അങ്ങനെ ഒന്നില്ല. (ഏവം സർവ്വപദാർത്ഥാനാം സമൈവ ശിവതാ സ്ഥിതാ, ശിവദൃഷ്ടി. 1.48) മാത്രവുമല്ല ശിവാവസ്ഥയ്ക്കും ച്യുതിസംഭവിക്കുന്നില്ല.

ശ്ലോകം ആറ്

**ഏഷ ദേവോനയാ ദേവ്യാ നിത്യം ക്രീഡാരസോത്സുകഃ
വിചിത്രാൻ സൃഷ്ടിസംഹാരാൻ വിധത്തേ യുഗപദിഭഃ**

അന്യം - ഏഷഃ ദേവഃ പ്രഭുഃ അനയാ ദേവ്യാ നിത്യം ക്രീഡാരസോത്സുകഃ (സൻ) വിചിത്രാൻ സൃഷ്ടിസംഹാരാൻ യുഗപത് വിധത്തേ.

അർത്ഥം - ഈ പ്രഭുവായ ദേവൻ ഈ ദേവിയോടുകൂടെ എന്നും ക്രീഡാരസത്തിൽ താത്പര്യമുള്ളവനായി വിചിത്രങ്ങളായ സൃഷ്ടിസംഹാരങ്ങളെ ഒരു മിച്ച് നിർവഹിക്കുന്നു.

ഭാവാർത്ഥം - ദേവൻ എന്ന ശബ്ദത്തിന് ക്രിസ്തനാശിപ്രകാരം എന്നാണർത്ഥം. അതായത് കളിക്കുന്നതിൽ താല്പര്യമുള്ളവൻ എന്നർത്ഥം. ഉത്പലദേവന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ ശിവന്റെ ക്രിസ്തനായെന്നു പറയുന്നത് തന്നെത്തന്നെ മറച്ചുവെക്കലും വെളിപ്പെടുത്തലുമാണ്. അദ്ദേഹം പറയുന്നത് ഇപ്രകാരമാണ്

**സ്വാത്മപ്രച്ഛാദനക്രിയാം കർവുതോ വാ കമംചന
മായാത്രപമിതിത്യാദി ഷട്ത്രിംശത്തത്വരൂപതാം (ശിവദൃഷ്ടി 1. 32)**

ശിവന്റെ സ്വാത്മപ്രച്ഛാദനക്രിയയുടെ ഫലമാണ് ഈ പ്രപഞ്ചവും അതിലെ സർവ്വജീവജാലങ്ങളും. സ്വാത്മപ്രച്ഛാദനം മാത്രമല്ല ശിവന്റെ ക്രിസ്തനായെന്നു, സ്വപ്നം, സ്ഥിതി, സംഹാരം, തിരോധാനം, അനാഗ്രഹം എന്നീ പഞ്ചകൃത്യങ്ങളും ശിവന്റെ ക്രിസ്തനായെന്നു ഭാഗമാണ്. അതായത് ശിവൻ സ്വേച്ഛയാൽ ഒരു ക്രിസ്തനായെന്നാണു ലോകങ്ങളെയും അവയിലുള്ള ജീവജാലങ്ങളെയും സൃഷ്ടിക്കുന്നു. നിലനിർത്തുന്നു, സംഹരിക്കുന്നു, സ്വരൂപം മറച്ചുവെക്കുന്നു, ജീവനാക്കുന്നു അനുഗ്രഹിക്കുന്നു. യുഗപത് എന്നാൽ ഒരുമിച്ചെന്നർത്ഥം. പഞ്ചകൃത്യങ്ങളും ഒരുമിച്ച് നടത്തുന്നു എന്നർത്ഥം. അല്ലാതെ ആദ്യം സൃഷ്ടിച്ച്, പിന്നെ നിലനിർത്തി പിന്നീട് അവയെ സംഹരിക്കുന്നു എന്നല്ല. ശിവനെ സംബന്ധിച്ച് ശിവൻ ക്രമനിയമങ്ങൾക്ക് അതീതനാണ്. ക്രമം വരുന്നത് പഞ്ചകൃത്യങ്ങളിലൊന്നായ നിയമിതത്വത്തിന്റെ സ്വാധീനത്താലാണ്. ശിവനാകട്ടെ കർവുതാക്കിയാണ്. അതിനാൽ ശിവന്റെ പ്രവൃത്തികൾക്ക് നിയമമായ ഒരു ക്രമവുമില്ല. എല്ലാ പ്രവൃത്തികളും ഒരുമിച്ച് ചെയ്യാനും സാധിക്കും. പല വിചിത്രങ്ങളായ പലതരം സ്വഭാവങ്ങളോട് കൂടിയ പ്രവൃത്തികളെയും ഒരുമിച്ച് അല്ലാതെയും ചെയ്യാൻ കെല്പുള്ള ആളാണ് ശിവൻ.

അവധൂതമുനിയുടെ വ്യാഖ്യാനമനുസരിച്ച് ശിവൻ ജീവനായിത്തീർന്ന് എല്ലായ്പ്പോഴും പഞ്ചേന്ദ്രിയങ്ങൾ വഴി വിഷയങ്ങളെ ഗ്രഹിക്കുകയും ആ വിഷയങ്ങൾ വഴിയുണ്ടാവുന്ന അറിവുകളെ സംഹരിച്ചുകൊണ്ടും ഇരിക്കുന്നു. ഇപ്രകാരം പഞ്ചകൃത്യങ്ങളും അതാത് ശരീരങ്ങളിലിരുന്ന് അനവരതം ചെയ്തു കൊണ്ടു ഇരിക്കുന്നു. ഇതാണ് ശിവന്റെ ക്രിസ്തനായെന്നു. ശരീരങ്ങൾക്കും അനുഭവങ്ങൾക്കും പ്രമാതൃഭേദമനുസരിച്ച് ഭേദമുണ്ട്. ശിവൻ സപ്തപ്രമാതൃക്കളായി തീർന്ന് അതാത് പ്രമാതൃക്കൾക്ക് അനുഭവവേദ്യമായ പ്രാപഞ്ചികവിഷയങ്ങളെ സദാ അനുഭവിച്ച് രസിച്ചുകൊണ്ടു ഇരിക്കുന്നു.

ശ്ലോകം ഏഴ്

**അതിദുർഘടകാരിത്വമസ്യാനുത്തരമേവ യത്ഐ
തദേവ സ്വാതന്ത്ര്യമൈശ്വര്യം ബോധരൂപതാ**

അന്വയം - അസ്യ യത് അനുത്തരമേവ അതിദുർഘടകാരിത്വം. ഏതദേവ (തസ്യ) സ്വാതന്ത്ര്യം ഐശ്വര്യം ബോധരൂപതാ (ച).

അർത്ഥം - ഏറ്റവും ബുദ്ധിമുട്ടുള്ള കാര്യം പോലും അനായാസം ചെയ്യാൻ

കഴിവുള്ളതാണ് ശിവന്റെ അനുത്തരത്വം എന്നപറയുന്നത്. അതുതന്നെയാണ് ശിവന്റെ സ്വാതന്ത്ര്യം, ഐശ്വര്യം, ബോധരൂപം. അതായത് വിമർശം.

ഭാവാർത്ഥം - ശിവൻ അനുത്തരനാണ് അതായത്, ശിവന് മുകളിലായി വേറെ ഒരാളില്ല. മാത്രവുമല്ല ശിവൻ സർവ്വശക്തനാണ്. ഏറ്റവും ദുർഘടമായ കാര്യം പോലും ചെയ്യാനുള്ള കഴിവാണ് അതിദുർഘടകാരിത്വം. ആ കാര്യത്തിൽ പോലും ശിവൻ എല്ലാവരെയും അതിശയിക്കുന്നു. ശിവന്റെ ഈയോരു കഴിവിനെയാണ്, സാമർത്ഥ്യത്തെയാണ് സ്വാതന്ത്ര്യശക്തി, ബോധരൂപം, ഐശ്വര്യം എന്നൊക്കെ വിശേഷിപ്പിക്കുന്നത്. ഈ കഴിവുകൾ ഉള്ളതാണെന്ന ശിവനിൽ അപരിമിതമാണ്. പരിമിതമാണെങ്കിൽ ബ്രഹ്മാവിന്റെ ശിവനാഭരൂപം അതായത് കൃത്യങ്ങൾ മാത്രം ചെയ്യാൻ പ്രാപ്തിയുള്ളവർ മാത്രമായിപ്പോകും. ബോധരൂപമാണെന്ന പറഞ്ഞതുകൊണ്ട് ജഡത്തിൽ നിന്നും വിലക്ഷണമായ സ്വരൂപാമർശ സ്വഭാവത്തോടുകൂടിയ ചൈതന്യമാണ് എന്നർത്ഥം. ഉത്പലഭേദൻ ഈശ്വരപ്രത്യഭിജ്ഞാകാരികയിൽ പറയുന്നത് ജഡത്തിൽ നിന്നും ചൈതന്യം വേറിട്ടുനിൽക്കുന്നത് അതിന്റെ കർത്തൃത്വം, ജ്ഞാതൃത്വം എന്നീ ധർമ്മങ്ങൾ കാരണമാണ്.

അഭിനവഗുഹപാദരുടെ ഈശ്വരപ്രത്യഭിജ്ഞാവിമർശിനീ എന്ന വ്യാഖ്യാനമനുസരിച്ച് സ്വാതന്ത്ര്യം എന്നത് വസ്തുക്കളെ അല്ലെങ്കിൽ ഭിന്നങ്ങളായ അറിവുകളെ കൂട്ടിയോജിപ്പിക്കാനോ വിഘടിപ്പിക്കാനോ ഉള്ള സാമർത്ഥ്യമാണ്. നമ്മളെ സംബന്ധിച്ച് നമ്മുടെ ബോധമാണ് അറിവുകളെ യോജിപ്പിക്കുന്നതും വിഘടിപ്പിക്കുന്നതും. ജഡമായ ഒന്നിനെ സംബന്ധിച്ച് ഇത് സാധ്യമല്ല. അതുകൊണ്ടുതന്നെ അവയ്ക്ക് സ്വതന്ത്രമായ അസ്തിത്വമില്ല.

ശ്ലോകം എട്ട്

**പരിച്ഛിന്നപ്രകാശത്വം ജഡസ്യ കില ലക്ഷണം
ജഡാദിലക്ഷണോ ബോധോ യതോ ന പരിമീയതേ**

അന്വയം - പരിച്ഛിന്നപ്രകാശത്വം കില ജഡസ്യ ലക്ഷണം. ബോധം ജഡാദിലക്ഷണം യതഃ ന പരിമീയതേ.

അർത്ഥം - പരിമിതപ്രകാശത്വമാണല്ലോ ജഡത്തിന്റെ ലക്ഷണം. ബോധം ജഡത്തിൽ നിന്നും ഭിന്നമാണ് എന്നെന്നാൽ അത് ഒന്നിനാലും പരിമിതമാക്കപ്പെടുന്നില്ല.

ഭാവാർത്ഥം - മുൻ പറഞ്ഞപോലെ സ്വയം തന്നെക്കുറിച്ചുള്ള അറിവുണ്ടാക്കിത്തന്നതും അതോടൊപ്പം തന്നെ മറ്റുള്ളവയെക്കുറിച്ചുമുള്ള അറിവുണ്ടാക്കിത്തന്നതുമാണ് പ്രകാശം അഥവാ ബോധം. ജഡത്തിനാകട്ടെ തന്നെ പ്രകാശിപ്പിക്കാനോ മറ്റുള്ളവയെക്കുറിച്ചുള്ള അറിവുണ്ടാക്കിത്തരാനോ സാധിക്കില്ല. അതാണ് ജഡത്തിന്റെ പരിമിതി. ജഡം ദേശം, കാലം തുടങ്ങിയവയാൽ പരിമിതമാണ്. എന്നാൽ പ്രകാശം അപരിമിതമാണ്.

വാസ്തവത്തിൽ ബോധമല്ലാതെ വേറൊന്നും ഇല്ല എങ്കിലും സ്വപരാമർശം സാധ്യമല്ലാത്ത ജഡങ്ങളായിത്തീരുന്നതും പ്രകാശമാണ്.

ഇതേ ശ്ലോകം തന്നെ അഭിനവഗുഹാദൃഷ്ടി തന്ത്രാലോകത്തിലും മാലിനീവിജയവാർത്തികത്തിലും ചേർത്തിട്ടുള്ളതായി കാണാം.

ശ്ലോകം ഒൻപത്

ഏവമസ്യ സ്വതന്ത്രസ്യ നിജശക്ത്യുപഭോഗിനഃ

സ്വാത്മഗാ സൃഷ്ടിസംഹാരാഃ സ്വരൂപത്വേന സംസ്ഥിതാഃ

അന്വയം - ഏവം നിജശക്ത്യുപഭോഗിനഃ അസ്യ സ്വതന്ത്രസ്യ സ്വരൂപത്വേന സ്വാത്മഗാഃ സൃഷ്ടിസംഹാരാഃ സംസ്ഥിതാഃ

അർത്ഥം - ഇപ്രകാരം തന്റെതന്നെ ശക്തികളുടെ ഉപഭോക്താവായ ശിവന്റെ സ്വരൂപങ്ങളാണ് തന്നിൽ നിന്ന് ഭിന്നമാല്ലാതെയുള്ള സൃഷ്ടിസംഹാരാദികൾ.

ഭാവാർത്ഥം - ശക്തികളും ശക്തിമാനും തമ്മിൽ ഭേദമില്ലാത്തതുപോലെ ശിവന്റെ പഞ്ചകൃത്യങ്ങളായ സൃഷ്ടിസ്ഥിതിസംഹാരതരോധാനാനുഗ്രങ്ങളും ശിവന്റെ തന്നെ സ്വരൂപങ്ങളാണ്. ഇവയെല്ലാം ശിവനിൽ അഥവാ ബോധത്തിൽ തന്നെ ഉള്ളതാണ്. അതിനാൽതന്നെ ശക്തികളും പഞ്ചകൃത്യങ്ങളും അങ്ങനെ ശിവനെ സംബന്ധിച്ചതെല്ലാം തന്നെ ശിവനിൽ തന്നെ ഉള്ളതായതിനാൽ ശിവസ്വരൂപങ്ങൾ തന്നെയാണ്. ശിവനല്ലാതെ വേറെ ഒന്നും തന്നെ ഇവിടെ അനുഭവവേദ്യമാകുന്നില്ല എന്നർത്ഥം.

തുടരും

ഭഗവദ്ഗീത - ഒരു പുനർവായന (25)

എൽ. ഗിരീഷ് കുമാർ

(കഴിഞ്ഞലക്കം തുടർച്ച)

ന ഹി പ്രപശ്യാമി മമാപനുദ്യാ-

ദ്യഃ ശോകമുച്ഛോഷണമിന്ദ്രിയാണാം

അവാപ്യ ഭൂമാവസപന്നമൃദ്ധം

രാജ്യം സുരാണാമപി ചാധിപത്യം 8

അർത്ഥം - ശത്രുക്കളില്ലാത്തതും സമൃദ്ധവുമായ രാജ്യവും ദേവന്മാരുടെ പോലും ആധിപത്യവും നേടിയിട്ട് എന്റെ ഇന്ദ്രിയങ്ങളെ ശോഷിപ്പിക്കുന്നതായ

ശോകത്തെ ഇല്ലാതാക്കുന്നതിനെ ഞാൻ കാണുന്നില്ല.

ഇവിടെ അർജ്ജുനൻ തനിക്ക് ശോകമുണ്ടായിരിക്കുന്നു എന്നും അത് തന്റെ ഇന്ദ്രിയങ്ങളെ ശോഷിപ്പിക്കുന്നു എന്നും പറയുന്നു. അങ്ങനെ ശോഷിച്ച ഇന്ദ്രിയങ്ങൾക്കൊണ്ട് ശത്രുരഹിത ഭൂമിയോ ദേവന്മാരുടെ മുകളിലുള്ള ആധിപത്യമോ അനുഭവിക്കുവാൻ സാധ്യമല്ല എന്നും പറയുന്നു. അർജ്ജുനന് ഉണ്ടായിരിക്കുന്ന ശോകം അദ്ദേഹത്തിന്റെ മമത്വം കാരണമാണ്.

മനസ്സിൽ നിറഞ്ഞിരിക്കുന്ന ഈ ശോകം അർജ്ജുനന്റെ ഇന്ദ്രിയങ്ങളെ ശോഷിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. ശോഷണത്തെ പ്രാപിച്ച ഇന്ദ്രിയങ്ങളെക്കൊണ്ട് നേടിയെടുത്ത വിഷയങ്ങളെ അനുഭവിക്കുവാൻ സാധ്യതയില്ല. അപ്രകാരം അർജ്ജുനന് തിരിച്ചറിഞ്ഞായിരിക്കുന്നു - ശത്രുക്കളൊന്നുമില്ലാത്ത സമൃദ്ധമായ ഭൂമി ലഭിച്ചാലും ദേവന്മാരുടെ മുകളിൽ ആധിപത്യം സ്ഥാപിക്കുവാൻ സാധിച്ചാലും അതൊന്നും അനുഭവിക്കാൻ സാധിക്കില്ലെന്നും ഇന്ദ്രിയങ്ങളുടെ ശക്തിയെ ക്ഷയിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന ശോകത്തെ ഇല്ലാതാക്കുവാനുള്ള വഴിയൊന്നും കാണുന്നില്ല എന്നും അർജ്ജുനൻ മനസ്സിലാക്കിയിരിക്കുന്നു.

അതുകൊണ്ട് ജീവിതത്തിലെ നേട്ടങ്ങളും ജീവിതം നമ്മുടെ മുമ്പിലേയ്ക്ക് കൊണ്ടുതരുന്ന അസുലഭനിമിഷങ്ങളും വേണ്ടവിധത്തിൽ അനുഭവിക്കണമെന്നുണ്ടെങ്കിൽ ഇന്ദ്രിയങ്ങൾ ശരിയായി പ്രവർത്തിക്കുന്നതായിരിക്കണം. ഇതിനെല്ലാം കാരണം ഞാൻ എന്ന അല്പബോധമാണ്. ഈ അല്പബോധത്തെ അതിന്റെ സങ്കീർണ്ണതയിൽനിന്ന് വിടുവിക്കുവാൻ ഈശ്വരനെ ശരണം പ്രാപിക്കുക എന്ന ഒരു വഴി മാത്രം. ശരണാഗതിയിലൂടെ മാത്രമേ നമ്മുടെ സങ്കീർണ്ണമായ ബോധതലത്തിൽ നിന്ന് വിടുതൽ കിട്ടുകയുള്ളൂ. പരിമിതി മനസ്സിലാക്കിത്തീർത്താൽ ശരണാഗതി നമുക്ക് പ്രാപ്യമാണ്.

സഞ്ജയ ഉവാച

ഏവമുക്ത്വാ ഹൃഷീകേശം

ഗുഡാകേശഃ പരന്തപഃ

ന യോത്സ്യ ഇതി ഗോവിന്ദം

ഉക്ത്വാ തുഷ്ണിം ബഭ്രുവ ഹ 8

കാശ്മീരപാഠം :

ഏവമുക്ത്വാ ഹൃഷീകേശം

ഗുഡാകേശഃ പരന്തപ

ന യോത്സ്യാമിതി ഗോവിന്ദം

ഉക്ത്വാ തുഷ്ണിം ബഭ്രുവ ഹ 8

അഭിനവഗുപ്തവ്യാഖ്യാനം

അർത്ഥം - പരന്തപ! ഇപ്രകാരം ഗുഡാകേശൻ ഏഷീകേശനായ ഗോവിന്ദനോട് യുദ്ധം ചെയ്തില്ല എന്ന് പറഞ്ഞിട്ട് നിശ്ശബ്ദനായിത്തീർന്നു.

സഞ്ജയൻ ധൃതരാഷ്ട്രരെ ശത്രുക്കളെ തപിപ്പിച്ചവനെ എന്ന് സംബോധന ചെയ്യുന്നു. യുദ്ധം ചെയ്യുന്നില്ല എന്ന് അർജ്ജുനൻ കൃഷ്ണനോട് പറയുന്നു എന്ന് പറയുന്ന ഇവിടെ അർജ്ജുനനെ ഗുഡാകേശൻ എന്ന പദംകൊണ്ട് പറയുന്നത് പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധേയമാണ്. എന്തെന്നാൽ ഗുഡാകത്തിന്റെ ഈശൻ എന്നും ഗുഡമായ കേശമുള്ളവൻ എന്നും അർത്ഥമുണ്ട്. ആദ്യത്തേത് ഉറക്കത്തിന്റെ ഈശൻ അതായത് ഉറക്കത്തെ നിയന്ത്രിച്ചവൻ എന്നർത്ഥം. രണ്ടാമത്തേതിന് ഇടത്തൂർന്ന് നിൽക്കുന്ന തലമുടിയുള്ളവൻ എന്നർത്ഥം. തന്റെയുളളിലുള്ള ഈശ്വരനെ അറിഞ്ഞവനാണ് ഉറക്കത്തെ നിയന്ത്രിച്ചവൻ. പരമമായ ഈശ്വരനാണെന്ന ബോധം തന്റെയുളളിൽ ഉണ്ടെങ്കിലും ആ ബോധത്തെ അംഗീകരിച്ചുകൊണ്ടല്ല സംഭാഷണം തുടങ്ങിയതെങ്കിലും സംസാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനിടയിൽ ആ ബോധമുണ്ടാകുകയും പരമമായതിനെ ശരണം പ്രാപിയ്ക്കുകയും ചെയ്തിട്ട് അർജ്ജുനൻ പറയുന്നു എന്നാണ് ഈ ശ്ലോകത്തിന്റെ താല്പര്യം. തന്റെയുളളിലെ ഈശ്വരബോധം ഉണ്ടായവൻ എന്നാശയപ്രകാശനത്തിനാണ് ഉറക്കത്തെ നിയന്ത്രിച്ചവൻ എന്നർത്ഥമുള്ള ഗുഡാകേശശബ്ദം പ്രയോഗിച്ചത്. ഇവിടെ തൃഷ്ണി എന്ന് അർജ്ജുനൻ നിശ്ശബ്ദതയിലേയ്ക്ക് പോയി എന്നും പറയുന്നുണ്ട്. നിശ്ശബ്ദതയിലാണ് പരമമായ പൊരുൾ മനസ്സിൽ വാക്കുകളായും അറിവുകളായും ആശയങ്ങളായും ഒഴുകിയെത്തുക. ഇപ്പോൾ നമ്മുടെ മനസ്സ് ഒരു കാരണവശാലും നിശ്ശബ്ദമാകുന്നില്ല. അതിനു കാരണം നമ്മുടെ ജീവിതത്തിൽ ഇങ്ങനെയൊരു സാഹചര്യമുണ്ടാകുവാൻ തയ്യാറാകുകയില്ല. അർജ്ജുനന് ഉണ്ടായ പോലുള്ള ഈ കൺഫ്യൂഷൻ ഉണ്ടാകാനുള്ള സാധ്യതയുണ്ടെന്നറിഞ്ഞാൽ നമ്മൾ അത് ഉണ്ടാകുന്നതിനു മുമ്പ് അതിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെടാൻ നോക്കും. ശരണാഗതികൊണ്ട് മാത്രം കാര്യമില്ല. ശരണാഗതി പ്രാപിച്ചാൽ സദാ ജലിച്ഛം ചിന്തിച്ഛം ഇരിയ്ക്കുകയാണെങ്കിൽ ആ ചിന്തകളുടെയും ജല്പനങ്ങളുടെയും ഇടയിലൂടെ പരമമായതിന് പ്രവേശിയ്ക്കാൻ സാധിയ്ക്കുകയില്ല. അതായത് ശരണാഗതിയും നിശ്ശബ്ദതയും ആവശ്യമാണ്. ഈശ്വരനിൽ സമർപ്പിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ ഈശ്വരന്റെതാണ് പരമമായ ഉത്തരവാദിത്വം എന്ന് തിരിച്ചറിഞ്ഞ് നിശ്ശബ്ദരാകേണ്ടതുണ്ട്. ആ നിശ്ശബ്ദതയിലാണ് മാത്രമേ പ്രതിവചിയ്ക്കുക.

ആ നിശ്ശബ്ദതയിൽ മാത്രമേ ഈശ്വരവചനം നമുക്ക് കേൾക്കുവാൻ സാധിയ്ക്കുകയുള്ളൂ. അതുകൊണ്ട് ഇവിടെ അർജ്ജുനനെ മഹാകവിയും ഋഷീശ്വരനുമായ വ്യാസഭഗവാൻ നിശ്ശബ്ദനാക്കുന്നു.

തമുവാച ഹൃഷീകേശഃ
പ്രഹസന്നിവ ഭാരത
സേനയോരുഭയോർമധ്യേ
വിഷിദന്തമിദം വചഃ 10

കാശ്മീരപാഠം :

തമുവാച ഹൃഷീകേശഃ
പ്രഹസന്നിവ ഭാരത
സേനയോരുഭയോർമധ്യേ
സീദമാനമിദം വചഃ

അർത്ഥം - അല്ലയോ ഭാരത ! ഹൃഷീകേശൻ ചിരിച്ചുകൊണ്ട് ഇരുസേനകളുടെയും മധ്യത്തിലായി വിഷാദിച്ചിരിയ്ക്കുന്ന(തളർന്നിരിയ്ക്കുന്ന) അവനോട്(അർജ്ജുനനോട്) ഈ വാക്കുകളെ പറഞ്ഞു.

അർജ്ജുനൻ ഇതുവരെയുള്ള വാക്കുകളെല്ലാം കേട്ടപ്പോൾ ശ്രീകൃഷ്ണപരമാത്മാവിന് ചിരിയാണ് വന്നത്. കാരണം അല്പമായതിന്റെ ജല്പനങ്ങളെല്ലാം അനല്പമായതിനെ സംബന്ധിച്ച് നിസ്സാരമായതാണ്. നീ വാസുവത്തിൽ ഞാൻ തന്നെയാണ് എന്നതുകൊണ്ട് ഇത് നിസ്സാരമാണെന്ന ഭാവത്തിൽ ശ്രീകൃഷ്ണപരമാത്മാവ് അർജ്ജുനനെ നോക്കി ചിരിയ്ക്കുന്നു.

പരമമായ ആനന്ദാനുഭവത്തിന്റെ തലത്തിൽ നിൽക്കുന്ന പരമമായ പൊരുളിന് ചിരിച്ചുകൊണ്ട് മാത്രമേ ഈ ജീവിതത്തിലെ ഏതു പ്രശ്നത്തെയും നേരിടുവാൻ സാധിയ്ക്കുകയുള്ളൂ. കാരണം പരമമായതിന് ഒരിക്കലും അതിന്റെ ആനന്ദാവസ്ഥയില്ലാതാകയില്ല എന്നും കൂടി ഇവിടെ സൂചിപ്പിയ്ക്കട്ടെ. നമ്മളായിരുന്നു അർജ്ജുനന്റെ കൂട്ടുകാരനായിട്ട് ആ തേരിൽ ഉണ്ടായിരുന്നതെങ്കിൽ അർജ്ജുനനെപ്പോലെ തുല്യാശങ്കാകുലരായി മാറും. എന്നാൽ ആനന്ദസ്വരൂപനായ പരമമായ പരം പൊരുളിന് തന്റെ സ്വഭാവം ഒരിക്കലും ഉപേക്ഷിയാൻ പറ്റില്ല എന്നതുകൊണ്ട് ആനന്ദത്തിന്റെ സൂചകമായിട്ടുള്ള പ്രകർഷണയുള്ള ഹാസത്തോട് കൂടി പരമാത്മാവ് ഇരുസേനകളുടെയും മധ്യത്തിലായി തളർന്നിരിയ്ക്കുന്ന അർജ്ജുനനോട് പറഞ്ഞു.

അഭിനവഗുപ്തവ്യാഖ്യാനം

സേനയോരുഭയോർമധ്യേ - ഇത്യനേനേദം സൂചയതി - സംശയാവിഷ്യാർജ്ജുനോ നെകൈപക്ഷേണ യുദ്ധാനിവൃത്തോ യത ഏവമാഹ സ്മ , - 'ശാധി മാം ത്വാം പ്രപന്നം ' ഇതി. 10.

സേനയോരുഭയോർമധ്യേ എന്ന് പറഞ്ഞതുകൊണ്ട് അർജ്ജുനൻ സംശയഗ്രസ്തനായിത്തീർന്നുവെങ്കിലും അദ്ദേഹം യുദ്ധക്കളം വിട്ടുപോകാൻ തീരുമാനിച്ചിട്ടില്ല. ഞാൻ യുദ്ധം ചെയ്യുകയില്ല എന്ന് പറഞ്ഞ് ആ യുദ്ധക്കളത്തിൽ തന്നെ നിലയുറപ്പിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്. ജീവിതക്കളരിയിൽ ഇതുപോലത്തെ സാഹചര്യങ്ങളിൽ അനവധി സന്ദർഭങ്ങളിൽ പെടുമ്പോൾ ഓടുന്നവനെ ഈശ്വരൻ സഹായിക്കുവാൻ പഠിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അതുകൊണ്ടാണ് ശ്രീകൃഷ്ണൻ അർജ്ജുനനോട് സംസാരിച്ചത്. അതുപോലെ നമ്മളും ജീവിതത്തിലെ ഇതുപോലത്തെ സാഹചര്യങ്ങളിൽ പെടുമ്പോൾ അവിടെ നിന്ന് ഓടിപോകാൻ പാടില്ല. ജീവിതത്തിലെ വിഷമസാഹചര്യങ്ങളെ അഭിമുഖീകരിക്കുന്നതിലൂടെയാണ് അറിവ് പ്രകാശിക്കുക. ഒളിച്ചൊടുങ്ങുന്നവർക്ക് ഈ അറിവ് ലഭിക്കുകയില്ല. ഒളിച്ചൊടുങ്ങുന്നവരുടെ അഭയകേന്ദ്രമല്ല ഭാരതീയ ആദ്ധ്യാത്മികത. അർജ്ജുനൻ ഒളിച്ചോടിയില്ല എന്ന് കാണിക്കാനാണ് സേനയോരുഭയോർമധ്യേ എന്ന് പറഞ്ഞത്.

ഒരു സംവാദത്തിന് ഒരവസരം കൊടുക്കാതെ എത്രയോ സന്ദർഭങ്ങളിൽ നിന്ന് നാം ഓടുന്നു. അതുകൊണ്ടാണ് ഇത്രയും കാലം ജീവിച്ചിരുന്നിട്ടും പലതരത്തിലുള്ള പ്രതിസന്ധികളെ അഭിമുഖീകരിക്കേണ്ടി വന്നിട്ടും നമുക്ക് പരമമായ സത്യം വെളിപ്പെട്ട് കിട്ടാതെ പോയത് എന്ന് ഇവിടെ ഓർക്കേണ്ടതാണ്. അതുകൊണ്ട് ജീവിതത്തിൽ നിൽക്കുന്നവന് മാത്രമാണ് പരമമായ അറിവ് ഉണ്ടാവുക.

**അത ഉഭയോരപി ജ്ഞാനാജ്ഞനയോർമധ്യഗഃ
ശ്രീഭഗവതാനുശിഷ്യതേ.**

അതുകൊണ്ട് ഇരുസേനകളുടെയും ഇടയിൽ നിൽക്കുന്നവൻ (അർജ്ജുനൻ) ശ്രീഭഗവനാൽ അനുശാസിക്കപ്പെടുന്നു.

സേനയോരുഭയോർമധ്യേ എന്ന് പറഞ്ഞതിൽ ഇരുസേനകളിൽ ഒന്ന് പാണ്ഡവർ അറിവിന്റെയും കൗരവർ അറിവില്ലായ്മയുടെയും പ്രതീകമാണെന്ന് ഗീതയിൽ ആദ്യം പറഞ്ഞത് ഓർക്കുക. ഈ അറിവിന്റെയും അറിവില്ലായ്മയുടെയും നടുക്ക് നിന്ന് കൊണ്ട് ഭഗവാൻ അർജ്ജുനനെ ഉപദേശിക്കുന്നു. അപ്പോൾ മാത്രമേ അനുശാസിക്കാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ. അനല്പമായതിന് അല്പമായതിന്റെ ജീവിതത്തിൽ ഇടപെടാൻ അല്പമായത് അതിന്റെ പരിമിതി മനസ്സിലായിട്ട് അത് അനല്പമായതിനെ ശരണം പ്രാപിച്ചാൽ മാത്രമേ സാധിക്കുകയുള്ളൂ. ഇപ്പോഴാണ് ഭഗവാൻ ശരിക്കും ഇടപെടാൻ പോകുന്നത്.

തുടരും

മഹാമഹേശ്വരാചാര്യശ്രീമദഭിനവഗുപ്തകൃതം

പരമാർത്ഥസാരം (14)

(ശ്രീമദ് യോഗരാജകൃതവിവൃതിസഹിതം)

ദാമോദർ നാരായണൻ സി.എൻ.

ഗവേഷക വിദ്യാർത്ഥി, കർണ്ണാടക സംസ്കൃത യൂണിവേഴ്സിറ്റി, ബാംഗ്ലൂർ

(കഴിഞ്ഞ ലക്കം തുടർച്ച)

22. ഏതത്സംസർഗ്ഗവശാത് സമുലോ വിഷയസ്തു ഭൂതപഞ്ചകതാം. അഭ്യേതി നഭഃ പവനസ്തേജഃ സലിലം ച പൃഥ്വി ച.

സാരം - പഞ്ചതന്മാത്രകളാകുന്ന വിഷയങ്ങളുടെ പരസ്പരസങ്കരത്തും കൊണ്ട് പൃഥ്വിയാദി പഞ്ചഭൂതങ്ങളുണ്ടാകുന്നു. അത് പറയുന്നു.

തന്മാത്രകളുടെ സംസർഗ്ഗം കൊണ്ട് ആകാശം, വായു, അഗ്നി, ജലം, പൃഥ്വി എന്നിങ്ങനെ സമുലപ്രപഞ്ചം ഭൂതപഞ്ചകതയെ പ്രാപിക്കുന്നു (അഞ്ചായി പരിണമിക്കുന്നു).

വിവൃതി - ഏതേഷാം സംസർഗ്ഗവശാത് പരസ്പരസംഘർഷസാമർത്ഥ്യാദ് യോഗോപശേഷഃ സമുലോ വിഷയഃ സ ഏവ ഭൂതരൂപതാം യാതി. തഥാ ഹി ശബ്ദതന്മാത്രാച്ഛബ്ദവിശേഷോ നഭോ ജായതേ, ശബ്ദസ്പർശാഭ്യാം പവനോ രൂപസംയുക്താഭ്യാമേതാഭ്യാം തേജശൈശ്വഭ്യാം രസയുക്തേഭ്യശ്ചാപോ ഗന്ധ സംയുക്തേഭ്യശ്ച പൃഥ്വിതി പഞ്ചമഹാഭൂതാനി കാര്യം കാരണാനുഗുണം ഇതി കൃത്യൈകോ ത്തരഗുണാനീതി. ഏവമേഷാ പ്രകൃതിഃ കാര്യകാരണാത്മാ പുരുഷസ്യ പരമേശ്വരസ്വേച്ഛയാ ഭോഗ്യതയാ പ്രവൃത്തേതി ഷട് ത്രിംശത്തത്തത്വാത്മാ കം ജഗദ്വിഭജ്യ പ്രതിതത്വം നിരൂപിതം.

പരിഭാഷ - ഇവയുടെ (തന്മാത്രകളുടെ) സംസർഗ്ഗം മൂലം അതായത് പരസ്പരം കൂടിച്ചേരാനുള്ള കഴിവു മൂലം ഉണ്ടാകുന്ന സമുലപ്രപഞ്ചം ഭൂതമെന്ന രൂപത്തെ പ്രാപിക്കുന്നു. അതിങ്ങനെയാകുന്നു. ശബ്ദതന്മാത്രയിൽ നിന്ന് ശബ്ദവിശേഷമാകുന്ന ആകാശം ഉണ്ടാകുന്നു. ശബ്ദസ്പർശങ്ങളിൽ നിന്ന് വായുവും രൂപത്തോടു കൂടി ഇവയിൽ നിന്ന് അഗ്നിയും, രസത്തോടു കൂടിയ ഇവയിൽ നിന്ന് ജലവും ഇവയും ഗന്ധവും ചേർന്ന് പൃഥ്വിയും എന്നിങ്ങനെ കാര്യം കാരണത്തിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്നു എന്ന രീതിയിൽ ഉത്തരോത്തര ഗുണങ്ങളോടു കൂടിയതാകുന്നു.* ഇപ്രകാരം ഈ പ്രകൃതി കാര്യകാരണാത്മാവായി

*ആകാശത്തിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന വായുവിൽ ആകാശത്തിന്റെയും വായുവിന്റെയും ഗുണങ്ങളുണ്ട്. വായുവിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന അഗ്നിയിൽ ആകാശവായുഗ്നികളുടെയും ഗുണമുണ്ട്. ഇപ്രകാരം ഉത്തരോത്തരം മനസ്സിലാക്കേണ്ടതാണ്.

പുരുഷനായ പരമേശ്വരന്റെ ഇച്ഛയാൽ ഭോഗ്യമായിത്തീരുന്നവെന്ന് മുഷത്താൻ തത്ത്വങ്ങളാകുന്ന ജഗത്തിനെ വിഭജിച്ച് ഓരോന്നായി വിശദീകരിച്ചു.

മായാകണ്ഡകവത് പ്രകൃതേഃ കണ്ഡകതാം പുരുഷം പ്രത്യാഹ.

23. തുഷ ഇവതണ്ഡലകണികാമാവുണതേ പ്രകൃതിപൂർവകഃ സർഗ്ഗഃ. പൃഥ്വിപര്യന്തോയം ചൈതന്യം ദേഹഭാവേന.

സാരം - ശിവൻ ഏതു രീതിയിലാണോ മായ കണ്ഡകത്തെപ്പോലെ പ്രവർത്തിക്കുന്നത് അതുപോലെ പുരുഷൻ പ്രകൃതി എങ്ങനെ പ്രവർത്തിക്കുന്നു എന്ന് പറയുന്നു.

ഏതു പ്രകാരമാണോ നെല്ല് അരിയെ മൂടുന്നത് അപ്രകാരം പ്രകൃതി തുടങ്ങി പൃഥ്വി വരെയുള്ള തത്ത്വങ്ങൾ ഈ ചൈതന്യത്തെ ദേഹഭാവത്താൽ മൂടുന്നു.

വിവൃതി - അയമപി പ്രാധാനികഃ സർഗ്ഗഃ ധരാപര്യന്തഃ തണ്ഡലകണം യഥാ തുഷഃ ധാന്യചർമ്മ ആവുണതേ സമാച്ഛാദയതി തഥൈവ മായാകണ്ഡകേന കമ്ബുകസ്ഥാനീയേന സമാവൃതം ചൈതന്യം പുനരപി തുഷസ്ഥാനീയേന ദേഹഭാവേന ഏതത് സമാവുണതേ തത്പ്രതിപ്രകാരതയാ സ്ഥഗയതി. അത്രേമേ പ്രമാതാരഃ കലാഭിരിന്ദ്രിയമാത്രാഭിഃ വിശേഷാന്താഭിർദ്ദേഹസ്വഭാവഃ സകലഃ ഇത്യുച്യന്തേ വിശേഷവർജ്ജിതാ വിദേഹഃ പ്രളയാകലഃ ഇതി ച. ഏവം ശിവാദിസകലാന്തപ്രമാതുസപ്തകസനാഥം തദ്രക്ഷേത്രജ്ഞാധിഷ്ഠിതം ജഗദിതി.

പരിഭാഷ - ഇങ്ങനെ പ്രകൃതി തുടങ്ങിയ പ്രാധാനികസർഗ്ഗം പൃഥ്വി വരെ അരിയെ നെല്ല് പൊതിഞ്ഞിരിക്കുന്നതു പോലെ മായയാകുന്ന കണ്ഡകം കൊണ്ട് പുതപ്പു പോലെ നെല്ലിനെപ്പോലെയുള്ള ദേഹഭാവത്താൽ പരമമായ ഈ ചൈതന്യത്തിനെ മൂടുന്നു. ഇവിടെ ഈ പ്രമാതാക്കൾ ഇന്ദ്രിയമാത്രങ്ങളായി കലകളായി (ഭാഗങ്ങൾ) വിശേഷങ്ങളായുള്ള ദേഹങ്ങളോടു കൂടിയവരായി സകലപ്രമാതാക്കൾ എന്ന് വിളിക്കപ്പെടുന്നു. ആരാണോ വിശേഷങ്ങളിൽ നിന്നും വേർപെട്ടത് (ദേഹങ്ങളിൽ നിന്നും വേർപെട്ടത്) അവയെ പ്രളയാകലപ്രമാതാക്കളെന്നും വിളിക്കുന്നു. ഇപ്രകാരം ശിവൻ തുടങ്ങി സകളൻ വരെയുള്ള പ്രമാതുസപ്തകനാഥന്മാരോടും തദ്രൂന്മാർ ക്ഷേത്രജ്ഞന്മാർ തുടങ്ങിയവയോടുകൂടിയതാണ് ഈ ജഗത്ത്.

കണ്ഡകത്രിതയസ്യ പരസ്യക്ഷസ്ഥൂലതാമാഹ.

24. പരമാവരണം മല ഇഹ സൂക്ഷ്മം മായാദികണ്ഡകം സ്ഥൂലം. ബാഹ്യം വിഗ്രഹരൂപം കോശത്രയവേഷിതോ ഹ്യാത്മാ.

സാരം - പരം, സൂക്ഷ്മം, സ്ഥൂലം എന്നീ കണ്ഡകങ്ങളുടെ മൂന്നുവസ്ഥകളെ

പറയുന്നു.

പരമമായ കാർമ്മികമലം, മായാ, കാലം, കലാ, നിയതി, രാഗം, വിദ്യാ തുടങ്ങിയവ സൂക്ഷ്മം, ബാഹ്യമായ വിഗ്രഹ (ശരീര)രൂപത്തിലുള്ളവ സ്ഥൂലം എന്നിങ്ങനെ മൂന്നുകോശങ്ങളാൽ മൂടപ്പെട്ടവനാണ് ആത്മാവ്.

വിവൃതി - ചൈതന്യസ്വ സ്വസ്വരൂപാപഹസ്തനസതത്ത്വാഖ്യാതിരേവാണ വഃ മലഃ സ്വർണ്ണസ്യ കാലികേവ പരം അന്തരങ്ഗം ആവരണം ഛാദനം താ ദാത്മ്യേന സ്ഥിതത്വാത്. മായാദി വിദ്യാന്തം കഞ്ചുകഷ്ട്കം സൂക്ഷ്മം ആത്മനഃ ആവരണം തണ്ഡുലസ്യ കമ്ബുകമിവാവരണം പ്ലഷ്ടപതിത്യേനാസ്തേ യേന ഭേദമയീ ജ്ഞത്തുകർത്തൃത്വാദിപ്രമാ പ്രഥത ഇത്യേഷ മായീയോ മലഃ. ഏത ദപേക്ഷയാ ബാഹ്യം തുഷസ്ഥാനീയം പ്രാധാനികം ശരീരസത്താലക്ഷണമാ വരണം സ്ഥൂലം ത്വങ്മാംസാദിരൂപത്വാദേഷ തുതീയഃ കാർമ്മോ മലോ യേന പ്രമാതാ ശുഭാശുഭകർമ്മസഞ്ചയഭാജനം ഭവതി. ഏവമനേന പരസൂക്ഷ്മസ്ഥൂ ലരൂപേണ കോശത്രയേണ വേഷ്ടിതഃ വികസ്വരോപി ഘടാകാശവത് സംക്ര ചിതീകൃതഃ ആത്മാ ഇത്യുണരിതി പശുരിത്യുച്യതേ.

പരിഭാഷ - പരമമായ ചൈതന്യത്തിന്റെ സ്വസ്വരൂപത്തെ മറച്ചുപിടിച്ചുള്ള അല്പമായ പ്രകടീകരണം തന്നെയാണ് ആണവമലം. അത് സ്വർണ്ണത്തിലെ മാലിന്യത്തെപ്പോലെ അതിനോട് താദാത്മ്യം പ്രാപിച്ച് തന്നെ അതിനെ മറച്ച് നിൽക്കുന്നു. മായ മുതൽ വിദ്യ വരെയുള്ള ആറ് കഞ്ചുകങ്ങൾ സൂക്ഷ്മരൂപത്തിൽ ആ പരമമായ ആത്മാവിനെ പിന്നിൽ നിന്ന് ശക്തമായി അരിയെ നെല്ല് എന്ന പോലെ ആവരണം ചെയ്ത് ഭേദമായതും അല്പമായതുമായ ജ്ഞാതൃത്വം (അറിയൽ) കർത്തൃത്വം (പ്രവർത്തിക്കൽ) എന്നിവയോടു കൂടിയതായി കാണപ്പെടുന്നു. ഇതാണ് മായീയമലം. ഇവയെ അപേക്ഷിച്ച് ബാഹ്യമായതും അരിക്ക് ഉമി എന്ന പോലെ ആത്മാവിലുള്ളതും ശക്തി തുടങ്ങിയ ശരീരസത്താലക്ഷണങ്ങളോടു കൂടിയതും, സ്ഥൂലമായതുമായ കഞ്ചുകം ത്വക്ക്, മാംസം എന്നീ രൂപങ്ങളോടു കൂടി മൂന്നാമതായി കാർമ്മമലം എന്ന പേരോടു കൂടി സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നു. ഈ ആവരണത്താൽ പ്രമാതാവ് ശുഭാശുഭകർമ്മ സഞ്ചയത്തോടു കൂടിയതായിത്തീരുന്നു. ഇപ്രകാരം പരസൂക്ഷ്മസ്ഥൂലങ്ങളായുള്ള മൂന്നു കോശങ്ങളെക്കൊണ്ട് മൂടപ്പെട്ട ആ ചൈതന്യം നിരന്തരം വികസിക്കുന്ന സ്വഭാവത്തോടു കൂടിയതായിരുന്നിട്ടും കൂടത്തിലെ ആകാശം പോലെ ചുരുങ്ങി അണുവായി പശു എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്നു.

ഏതത്സംബന്ധാത് ഉപഹത ഇവ ഭവതിത്യാഹ

25. അജ്ഞാനനിമിരയോഗാദേകമപി സ്വം സ്വഭാവമാത്മാനം.
ഗ്രാഹ്യഗ്രാഹകനാനാവൈചിത്ര്യേണാവബുദ്ധ്യേത.

സാരം - ഇപ്പറഞ്ഞ മലത്രയങ്ങളുടെ സംബന്ധത്താൽ പരമചൈതന്യത്തിന്റെ സ്വരൂപം നഷ്ടമായതു പോലെ തോന്നുന്നതിനെ കുറിച്ച് പറയുന്നു.

അജ്ഞാനമാകുന്ന തിമിരം ബാധിച്ചതിനാൽ ആ ആത്മാവ് പരമമായി ഏകമായി ഇരുന്നിട്ട കൂടി അറിയുന്ന ആൾ അറിയപ്പെടുന്ന വസ്തു എന്നിങ്ങനെ നാനാതരത്തിൽ വിചിത്രങ്ങളായി നില കൊള്ളുന്നതായ തന്റെ സ്വഭാവത്തെ അറിയുന്നു.

വിവൃതി - ഏഷ കോശത്രയസംബന്ധ ആത്മാത്മാഖ്യാത്യന്ധകാരസംബന്ധാത് ഏകമപി അദ്യയസ്വഭാവമപി സ്വം നിജം നാനുസ്താദുപനതം ആത്മസ്വഭാവം ചൈതന്യമാത്മസത്താലക്ഷണം സ്വരൂപം പ്രമാതുപ്രമാണ പ്രമേയ നാനാ രചനാപ്രപഞ്ചേന ജാനാത്യഭേദവിപരീതേന ഭേദേനാഭിമന്യത ഇതി യാവത്. യഥാ രേഖാതിമിരോപഹതഃ പുരുഷഃ ഏകമപി ചന്ദ്രം പശ്യൻ ദ്വൈ ചന്ദ്രാവിമൌ നഭസി സ്തഃ ഇതി പരിച്ഛന്ദൻ ലോകമപി ദർശയതി ദ്വൈ ചന്ദ്രാവിമൌ പശ്യേതി. വസ്തുവൃത്തേനൈക ഏവാസൌ ചന്ദ്ര ഇതി തിമിരവശാത്തമാ ഭാസതേ യേനോദ്യേഗലക്ഷണാമാനന്ദലക്ഷണം വാർത്ഥക്രിയാം സം തൈമിരികഃ പ്രാപ്നോതി. തഥൈവാജ്ഞാനതിമിരപ്രാപ്തഭേദപ്രഥഃ സർവ്വം സ്വാത്മനോ അഭിന്നമപി ഭേദേന വ്യവഹരൻ ഭിന്നം കർമ്മഫലമർത്ഥയതേ യേന ഭൂയോ ഭൂയഃ സ്വർഗ്ഗനിരയാദിഭോഗഭാഗ് ഭവതി. അതശ്ചാജ്ഞാനസ്യ തിമിരേണ രൂപണാ വിപരീതാഭാസനാത്.

പരിഭാഷ - ഈ കോശത്രയങ്ങളോടു സംബന്ധിച്ച ആത്മാവ് ഏകമായതും അദ്യയമായതുമായതും വേറൊന്നിൽ നിന്നും സ്വീകരിച്ചതല്ലാത്തതുമായ തന്റെ സ്വരൂപമായ ആത്മസത്തയെ പ്രമാതാവ്, പ്രമേയം പ്രമാണം എന്നിങ്ങനെ രചിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള അഭേദവിപരീതമായുള്ള ഭേദമായി അറിയുന്നു. രേഖാതിമിരം എന്ന അസുഖം ബാധിച്ച ഒരാൾ ആകാശത്തിലെ ചന്ദ്രനെ രണ്ടായി കാണുകയും “അതാ ആകാശത്തിൽ രണ്ട് ചന്ദ്രന്മാർ” എന്ന് ലോകത്തെ വിളിച്ചു കാണിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. യാഥാർത്ഥ്യത്തിൽ ഒന്നു മാത്രമായ ചന്ദ്രനെ തിമിരം ബാധിച്ച കണ്ണു കൊണ്ട് രണ്ടായി കണ്ടയാൾ ആനന്ദമോ പരിഭ്രമമോ അനുഭവിക്കുന്നു. അപ്രകാരം തന്നെ അജ്ഞാനതിമിരം ബാധിച്ച് തന്നെ ഭേദമായി കാണുന്ന ആ ആത്മാവ് യഥാർത്ഥത്തിൽ അഭേദനായിരുന്നിട്ടു കൂടി പലതായപോലെ കാണപ്പെട്ട് ഭിന്നങ്ങളായി കർമ്മഫലങ്ങളെ അനുഭവിക്കുന്നു. അങ്ങനെ വീണ്ടും വീണ്ടും സ്വർഗ്ഗനരകങ്ങളുടെ ഭോഗക്താവായിത്തീരുന്നു. അജ്ഞാനതിമിരം എന്നത് ഇവിടെ സ്വസ്വരൂപത്തിന്റെ വിപരീതമായ അറിവിനെ കാണിക്കുന്നതാണ്.

(തുടരും)

ലളിതാസഹസ്രനാമം (36)

എൽ. ഗിരീഷ് കുമാർ

(കഴിഞ്ഞലക്കം)

മഹേശ്വരി

മഹേശ്വരന്റെ പത്നി. മഹാനായ ഈശ്വരന്റെ പത്നി ആരാണോ അവൾ മഹേശ്വരി.

മഹാദേവി

വലിയ ദേവി. ഈ പ്രപഞ്ചം മുഴുവനും ആ ദേവി മഹാദേവി. മഹാദേവന്റെ പത്നി. ശിവന്റെ പത്നി.

മഹാലക്ഷ്മി

ശിവപത്നിയായിരിക്കുന്ന ദേവി. മഹാലക്ഷ്മി ആദ്യം ശിവന്റെ പത്നിയായിരിക്കുന്ന ദേവി. പിന്നീട് വിഷ്ണുവിന്റെ പത്നിയായിത്തീർന്നുവെന്നും അതുകൊണ്ട് മഹാലക്ഷ്മി കൂവളത്തിലയിലേയ്ക്ക് ആവേശിച്ചുവെന്നും അതുകൊണ്ടാണ് ശിവന് കൂവളത്തില പ്രിയങ്കരമായിരിക്കുന്നതെന്നും പുരാണങ്ങളിൽ പറയുന്നു. മാർക്കണ്ഡേയപുരാണപ്രകാരം ആദിയിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള ഈശ്വരൻ ആരോ ആ ഈശ്വരന്റെ ശക്തി. പരബ്രഹ്മത്തിന്റെ ശക്തി. മഹാലക്ഷ്മിയിൽ നിന്ന് രണ്ട് ദേവതകൾ ഉണ്ടായി. മാർക്കണ്ഡേയാന്തർഗതമായ മൂർത്തിരഹസ്യം എന്ന ഭാഗത്ത് ഈ വർണ്ണന കാണാം. അപ്പോൾ പ്രപഞ്ചത്തിൽ ആദ്യം ഉണ്ടായ ശക്തി എന്താണോ അത് മഹാലക്ഷ്മി. ഐശ്വര്യദേവതയാണ് മഹാലക്ഷ്മി. വൃത്തിയുള്ള സ്ഥലത്ത് മാത്രമേ മഹാലക്ഷ്മി ഇരിക്കുകയുള്ളൂ. പ്രപഞ്ചസാരം എന്ന തന്ത്രഗ്രന്ഥപ്രകാരം മഹാലക്ഷ്മിയെ ഉപാസിക്കുന്ന ഒരാളുടെ വീട് വൃത്തിയുള്ളതായിരിക്കണം. ഈ മഹാലക്ഷ്മി എന്ന ദേവത ശാക്തേയ തന്ത്രത്തിൽ(ശക്തൃപാസനയിൽ) മൂന്നായിട്ടാണ് തിരിച്ചിരിക്കുന്നത് കേരളം , കാശ്മീരം, വംഗം(ബംഗാൾ)എന്നിടങ്ങളിൽ. ഇതിൽ ബംഗാളിൽ പത്ത് വിദ്യകളായിട്ട് ഈ ശക്തിയെ ഉപാസിക്കുന്നു. ആ ദശമഹാവിദ്യകളിൽ പത്താമത്തെ വിദ്യയായിട്ടുള്ളവൾ മഹാലക്ഷ്മി. ദക്ഷിണാകാളി താരാ സുന്ദരി ഭൂവനേശ്വരി ത്രിപുരഭൈരവി ചിന്നമസ്താ ബഗളാമുഖീ ധൂമാവതി മാതംഗീ കമലാ അല്ലെങ്കിൽ മഹാലക്ഷ്മി എന്നിവരാണ് ദശമഹാദേവി.

(തുടരും)

Printed and Published by K.P Sreedharan Namboothiri, owned by Shripuram Publications and printed at MAMA offset print, Irinjalakkuda, Thrissur, and published at Thrissur, address: Shripuram Publications, Madayikkonam, post, Irinjalakkuda, Thrissur, Kerala, 680712. Editor: D.Prakash